

Herning
Kommune

§ 12 MILJØGODKENDELSE
af svinebedrift
Mindelundvej 4, 7400 Herning

Registreringsblad

Titel:	§ 12 miljøgodkendelse af svinebedrift Mindelundvej 4, 7400 Herning
Dato for ikrafttrædelse:	15. december 2009
Bedriftens navn:	Hedegård
CVR-nr/P-nummer:	30453956 /1013330707
CHR-nr:	68243
Ejendomsnummer:	6570116580
Matr. nr.	8cy, 10an, 8l og 38v, Gl. Arnborg By, Arnborg
Adresse:	Mindelundvej 4, 7400 Herning
Bedrifts ejer og Ansøger:	Tanja Knutsson, Ejstrupholmvej 13, 7330 Brande
Konsulent:	Michael Lyngø Kær, Svinerådgivning Vest, Birk Centerpark 24, 7400 Herning, tlf. 70 15 12 00, e-mail: mlk@srvest.dk
Tilsynsmyndighed:	Herning Kommune
Rådgiver:	Orbicon, Torsten Ostenfeld, Kvalitetssikring: Lotte Weesgaard
Kontrolleret af:	Kirsten Brødbæk

Ikke-teknisk resumé

Tanja Knutsson har søgt Herning Kommune om tilladelse til udvidelse af den eksisterende produktion på bedriften, Mindelundvej 4, 7400 Herning.

Ansøgningen vedrører udvidelse af produktionen fra 12.000 smågrise (7,5-25 kg) og 10.000 slagtesvin (25-92 kg), svarende til i alt 300,88 DE til 14.000 slagtesvin fra 30-105 kg, svarende til 421,01 DE.

Udvidelsen sker i eksisterende stalde. I forbindelse med udvidelsen renoveres den nuværende smågrisesvinestald. Ansøgningen omfatter ikke bygningsmæssige tiltag udover, at 4 stk. fodersiloer flyttes fra nuværende placering nord for nyere slagtesvinestald til østgavlen af laden. Der indrettes, i forbindelse med udvidelsen, endvidere foder blandedanlæg til hjemmeblanding af foder i en eksisterende lade.

Til imødegåelse af 25% ammoniakfordampningskrav overdækkes ejendommens 2 eksisterende gyllebeholdere og der fodres med reduceret råprotein norm på 152,7 g råprotein/FE.

Alle ejendommens arealer er bortforpagtet med en klausul om, at lejer modtager gylle fra ejendommen modsvarende udspretningsarealets størrelse. Det resterende gylle afsættes på øvrige gylleaftaler. Gylle fra produktionen afsættes til disse arealer samt øvrige aftalearealer, i alt 326,24 ha. Ingen af udbringningsarealerne ligger i områder med N, P eller grundvandsrestriktioner.

Ammoniakkrav er opfyldt, fosforkrav og kvælstofkrav er opfyldt, beliggenheden overholder alle geneafstande med hensyn til lugt.

Ejendommen er beliggende i det åbne land ca. 1,2 km nordøst for Arnborg, som er den nærmeste byzone i området.

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Herning Kommune en § 12 godkendelse til ejendommen på en række anførte vilkår.

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indledning	4
Klagevejledning og offentliggørelse	7
Generelle vilkår	9
Drift og indretning	9
Årsproduktion	9
Vilkår for anlæg	11
Staldinventar- og drift	11
Ammoniakreducerende miljøteknologi	11
Lugt	12
Gødnings-opbevaring	13
Gyllehåndtering	13
Transport	13
Spildevand m.v.	13
Uheld og driftsforstyrrelser	14
Støj	14
Skadedyr	15
Støv	15
Lys	15
Oplag af olie og kemikalier	15
Affald	16
Vilkår for udspretningsarealer	17
Udbringning	17
Vilkår for miljøredegørelser	18
Herning Kommunes samlede vurdering	19
Undersøgte alternativer	19
Varetagelse af hensyn til landskab	20
Naboer – placering, – lugt-, støj-, flue- og lysgener m.v.	20
BAT – bedste tilgængelige teknik	22
Uheld og driftsforstyrrelser	25
Jord	25
Grundvand	26
Overfladevand	26
Natur	29
Miljøteknisk beskrivelse	35
Oplysninger om ansøger og ejerforhold	35
Oplysninger om ejendommens placering	35
Landskabelige hensyn	35
Husdyrgødning	36
Foder	37
Harmoniregler	39
Bedriftens indretning og drift	39
Ressourceforbrug	43
Transport	44
Støj	44
Skadedyr	45
Affald	45
Farligt affald samt olie og kemikalier	45
Døde dyr	46
Spildevand	46
Bilag 1: Oversigtsplan over ejendom	47
Bilag 2: Afløbsplan for overfladevand	48
Bilag 3: placering af støjkilder og oplag på ejendommen	49
Bilag 4: Forventede transportveje til aftalearealer	50
Bilag 5: Oversigt over udbringningsarealer med angivelse af aftaler	51
Bilag 6: Arealer ift § 7, natura 2000 områder	52
Bilag 7: Nitratfølsomme indvindingsområder og drikkevandsområder	53
Bilag 8: § 3 natur ved ejendommen og naboer	54
Bilag 9: § 3 ved arealer, vandløb og terrænhældning	55
Bilag 10: arealer og N og P klasser	56
Bilag 11: Forudsætninger for type 2 korrektion	57
Bilag 12: Placering af olietanke mv. fra beredskabsplan	58

Indledning

Tanja Knutsson har ansøgt om en § 12 godkendelse jf. husdyrloven¹ af bedriften beliggende på adressen, Mindelundvej 4, 7400 Herning.

Der ansøges om en driftmæssig udvidelse af eksisterende besætning **fra** nuværende dyrehold svarende til 300,88 DE fordelt på 12.000 smågrise (7,2-25 kg) og 10.000 slagtesvin (25-92 kg) **til** et dyrehold på 14.000 slagtesvin (30-105 kg) svarende til 421,01DE.

Miljøgodkendelsen udarbejdes af Herning Kommune med bistand fra Orbicon.

Bedriften er tidligere miljøgodkendt af Herning Kommune med miljøgodkendelse af 10. juni 1998 efter miljøbeskyttelseslovens kap. 5 til 12.000 smågrise (7,2-25 kg) og 10.000 slagtesvin (25-92 kg).

I forhold til den tidligere miljøgodkendelse er forudsætningerne for de miljømæssige vurderinger ændret, der er ikke identitet mellem det hidtil godkendte anlæg og det ansøgte projekt og den eksisterende produktion ikke kan adskilles fra den ansøgte udvidelse/ændringen. Miljøgodkendelse meddelt den 10. juni 1998 bortfalder derfor ved meddelelse af denne godkendelse. Den hidtidige miljøgodkendelse gælder dog indtil denne nye miljøgodkendelse tages i brug.

Læsevejledning

Godkendelsen er opbygget, så vilkår står først sammen med konklusionerne fra den samlede vurdering, derefter følger Herning Kommunes samlede vurdering samt en miljøteknisk beskrivelse af det ansøgte projekt.

Sagens bilag

Følgende oplysninger er indgået i behandling af sagen:

- Ansøgning skema nr. 12352 af 26-6-2009 version 3, med bilag. Genberegnet 28. oktober 2009
- Besøg på ejendommen og gennemgang af ansøgningen den 29. juni 2009
- Supplerende oplysninger
- Afslutningsmøde og gennemgang af vilkår den 8. oktober 2009
- Herning Kommunes miljøgodkendelse af 10. juni 1998

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til reglerne i Husdyrloven med tilhørende bekendtgørelse² samt Skov- og Naturstyrelsens vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Derudover er der foretaget en vurdering af ansøgningen jf. reglerne i habitatbekendtgørelsen³. Jf. denne skal kommunen før der træffes afgørelse til et husdyrbrug, foretage en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Da der er tale om anlæg til husdyrproduktion for mere end 210 dyreenheder i slagtesvin (over 30 kg) eller 2.000 stipladser skal ansøgningsmateriale i henhold til Husdyrbrugloven § 55 offentliggøres således, at offentligheden får lejlighed til at se materialet og udtale sig herom. Bedriften er omfattet af § 12.

Ansøgningsmateriale er offentliggjort den 19. august 2009 i Herning Folkeblad. Udkast til miljøgodkendelse har været i nabo/partshøring fra d. 3. november 2009 til den 15. december 2009. Udkastet har været fremsendt til ejer samt parter "enhver med væsentlig individuel interesse" (ses på nedenstående partshøringsliste).

¹ Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1572 af 20/12/2006

² Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 294 af 31/3/2009

³ Bekendtgørelse nr 408 af 01/05/2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

Endvidere skal virksomheden og kommunen i forbindelse med godkendelse foretage en vurdering af virksomhedens teknologi i forhold til det, som beskrives som "Bedst Tilgængelige Teknologi" (jf. BAT-notat/BREF-dokument for svine- og fjerkræbrug).

Husdyrlovens beskyttelsesniveau, afskæringskriterier

Godkendelsen er vurderet i henhold til husdyrlovens og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveauer, afskæringskriterier samt i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen⁴, Skov- og Naturstyrelsens vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug samt Habitatbekendtgørelsen⁵.

Husdyrloven beskriver 4 beskyttelsesniveauer eller afskæringskriterier, nemlig:

1. Ammoniak

- Det generelle ammoniakkrav
- Det individuelle ammoniakkrav - Maksimal merbelastning af særlige naturområder (§ 7)

Det generelle ammoniakkrav er opfyldt, ved overdækning af begge ejendommens gyllebeholdere, samt anvendelse af foder med lavere råproteinindhold end normen. Det individuelle ammoniakkrav er overholdt, nærmeste § 7 ligger længere væk end 1.000 meter fra ejendommen.

2. Lugt

- Nabo
- Samlet bebyggelse
- Byzone

Lugtkravene er overholdt. Nærmeste nabo er Hjortdalvej 1, hvor lugtgenafstanden er beregnet til 386 m og den faktiske afstand er 650 m. Lugtgenegrænsen til nærmeste byzone og samlede bebyggelse, Arnborg, er 954 m og den faktisk afstand er 1.200 m.

3. Fosfor

- Natura 2000 områder overbelastet med fosfor
- Lavbund
- Lerjord

Ejendommen afsætter al gylle til aftalearealer, der ligger udenfor områder omfattet af N, P og NFI restriktioner. Der er derfor ikke restriktioner udover harmonikravet.

4. Nitrat

- Overfladevand (nitratklasser 1-3)
- Grundvand (nitratfølsomme indvindingsområder)

Ejendommen afsætter al gylle til aftalearealer, der ligger udenfor områder omfattet af N, P og NFI restriktioner. Der er derfor ikke restriktioner udover harmonikravet.

Meddelelse om godkendelse

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Herning Kommune hermed godkendelse til ovennævnte bedrift på nedenstående vilkår. Det er endvidere Herning Kommunes samlede vurdering, at miljøgodkendelsen, med de pågældende vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, **ikke** vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må **ikke** ske udvidelse eller ændring i dyreholdet, herunder stalde, gødningsopbevaringsanlæg, udspretningsareal og lignende, før ændringen er anmeldt til og godkendt af tilsynsmyndigheden.

Godkendelsen omfatter udelukkende ejendommens erhvervsdel og forholdet til husdyrbrugslovgivningen. Godkendelser/tilladelser i forhold til anden lovgivning (f.eks. Byggeloven, Planloven, m.v. samt afledning af spildevand og overfladevand efter Miljøloven) skal søges separat og der skal bl.a. indhentes byggemeddelelse inden evt. byggeri må igangsættes.

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

⁴ Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 1695 af 19/12/2006 med senere ændringer
⁵ Bekendtgørelse nr. 408 om udpegnings- og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter af 1. maj 2007.

Hvis den meddelte miljøgodkendelse ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år betragtes det som kontinuitetsbrud. Så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af miljøgodkendelsen. Det er ikke hensigten at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

Godkendelsen skal, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2017.

Klagevejledning og offentliggørelse

Afgørelsen, der alene vedrører forholdene i henhold til Husdyrloven, kan inden 4 uger efter afgørelsens annoncering, dvs. inden den 13. januar 2010 påklages til Miljøklagenævnet.

Klageberettiget er ansøger, klageberettigede myndigheder og organisationer og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen jf. Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 84-87. Godkendelsen er offentliggjort ved annonce i Herning Folkeblad den 16. december 2009.

Godkendelsen kan påklages i overensstemmelse med reglerne i Lov om miljøgodkendelse af m.v. af husdyrbrug kapitel 7.

Eventuel klage stiles til Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, men indsendes skriftligt til Herning Kommune, Torvet, 7400 Herning eller pr. mail til landbrugsgruppen@herning.dk, som videresender klagen med sagens akter. Herning Kommune skal have klagen senest den 13. januar 2010 indenfor rådhusets kontortid.

En eventuel klage har ikke opsættende virkning, medmindre Miljøklagenævnet bestemmer andet, hvorfor godkendelsen på eget ansvar kan udnyttes før klagefristen er udløbet i henhold til Husdyrlovens § 81, stk. 1.

Såfremt afgørelsen påklages, vil dette blive meddelt ansøger.

Denne afgørelse kan endvidere indbringes for domstolene, jf. Husdyrlovens § 90. En eventuel sag skal være anlagt inden 6 måneder efter annonceringen.

Med venlig hilsen

Kirsten Marie Brødbæk
Miljøtekniker

Udkast til afgørelse er fremsendt til kommentering inden meddelelse af godkendelsen til følgende (partshøring):

- Tanja Knutsson, Ejstruphomvej 13, 7330 Brande
- Jens Uth Toldstrup, Skovbjergvej 6, 7400 Herning
- Naboer:
 - Theodorus Johannes Maria Borst, Mindelundvej 8, 7400 Herning
 - Maja Gotfredsen, Mindelundvej 2, 7400 Herning
 - ENERGIMIDT NET VEST A/S, Dalgas Alle 3, 7400 Herning
 - Svend Aage Kristensen, Mindelundvej 3, 7400 Herning
 - Arne Hvistendal Skov, FASTERHOLTVEJ 7, 7400 Herning
 - Poul Erik Jensen, FASTERHOLTVEJ 9, 7400 Herning
 - Svend Aage Jensen, Hjordtalvej 1, 7400 Herning
 - Per Herholt Rasmussen, Mindelundvej 12, 7400 Herning
- Ejere af aftalearealer:
 - Allan Poulsen, Feldbakvej 3, 7430 Ikast
 - Bjarne Skov, Toksvigvej 9, 7400 Herning
 - Jens Uth, Skovbjergvej 6, 7400 Herning
 - Karsten Bøndergård Velhustedvej 35, 6933 Kibæk

Orienteret om meddelelse af denne godkendelse er:

- Jens Uth Toldstrup, Skovbjergvej 6, 7400 Herning
- Michael Lyngø Kær, Svinerådgivning Vest, E-post: mlk@srvest.dk
- Ejere af aftalearealer:
 - Allan Poulsen, Feldbakvej 3, 7430 Ikast
 - Bjarne Skov, Toksvigvej 9, 7400 Herning
 - Jens Uth, Skovbjergvej 6, 7400 Herning
 - Karsten Bøndergård Velhustedvej 35, 6933 Kibæk
- Miljøcenter Ringkøbing, Holstebrovej 31, 6950 Ringkøbing. E-post: post@rin.mim.dk
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. E-post: midt@sst.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1, 1651 København V. E-post: ae@aeraadet.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 3, Postboks 2188, 1017 København K. E-post: fbr@fbr.dk
- Ferskvandsfiskerforeningen, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-post: nb@ferskvandsfiskerforeningen.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten. E-post: jkt@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks sportsfiskerforbund. Lokalfd. E-post: leif.poulsen@tele2adsl.dk
- Skov- og Naturstyrelsen, Midtjylland, E-post: midtjylland@sns.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-post: dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Lokalfdeling Herning, Bent Rasmussen, Vardevej 23, 6933 Kibæk. E-post: herning@dn.dk
- Herning Museum, Museumsgade 32, 7400 Herning. E-post: herningmuseum@herningmuseum.dk
- Friluftsrådet, Scandiagade 12, 2450 København SV. E-post: fr@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. E-post: natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Lokalfdeling Herning. E-post: herning@dof.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4 B, 2200 København N. E-post: info@ecocouncil.dk
- Dansk Botanisk Forening, Sølvgade 83, 1307 København K. E-post: dbotf@mail.tele.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, Att.: Bent Odgaard, Geologisk Institut, C F Møllers Allé, bygning 1120, 8000 Århus C. E-post: bent.odgaard@geo.au.dk

Generelle vilkår

Drift og indretning

1. Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Mindelundvej 4, 7400 Herning herunder samtlige arealer inkl. udspretningsarealer, der er tilknyttet husdyrproduktionen vedrørende CHR nr. 68243 og CVR nr. 30453956.
2. Vilkårene i denne godkendelse skal, hvis andet ikke er anført, være opfyldt fra den dato, hvor godkendelsen træder i kraft. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år efter godkendelsens meddelelse.
3. Bedriften skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for denne godkendelse, samt med de ændringer der eventuelt måtte fremgå af godkendelsens vilkår.
4. Den der er ansvarlig for driften skal underrette kommunen før landbruget foretager følgende:
 - Ejerskifte af virksomhed
 - Hel eller delvis udskiftning af driftsherre
 - Indstilling af driften for en længere periode, men dog mindre end 3 år.
5. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med relevante vilkår.
6. Ved bedriftens ophør, skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger:
 - Alle anlæg skal tømmes og rengøres for husdyrgødning, der bortskaffes efter gældende regler.
 - Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til affaldsregulativene.
 - Gyllebeholdere der ikke længere anvendes, skal rengøres.

Årsproduktion

7. Bedriften tillades drevet med en årsproduktion på maksimalt:
 - 14.000 slagtesvin, 30-105 kg (3.540 stipladser) svarende til i alt 421,01DE
8. Dyreholdet på ejendommen skal placeres i stalde og med vægtintervaller og stipladser som angivet i den miljøtekniske beskrivelse.
9. Det maksimalt tilladte antal dyr i ovennævnte dyrekategorier på stald af gangen er 3.540 (stipladser).
10. Almindelige sæsonudsving samt tilpasninger pga. sanering og lignende accepteres, det samme gør dyreholdets størrelse som følge af tilpasninger pga. ændrede vægtintervaller så længe både det maksimale antal DE og geneafstanden for lugt ikke forøges.

Miljøteknisk vurdering

- Drift og indretning

Det forudsættes at bedriften indrettes og drives i overensstemmelse med det i sagen forelagte. Oversigt over indretning fremgår af bilag 1 og arealoversigt over udbringningsarealer fremgår af bilag 5.

Det vurderes at ejendommen Mindelundvej 4, 7400 Herning ligger udenfor de områder, der har særlig interesse, hvad landskabelige værdier angår.

Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra denne afgørelses meddelelse. Med "udnyttet" menes, at det ansøgte byggeri er taget i brug, og der er indsat et dyrehold svarende til den ansøgte produktion.

Der foretages ikke synlige ændringer af bygningerne, udover at 4 siloer flyttes, i forbindelse med udvidelsen. Det vurderes, at beliggenheden og udformningen af det ansøgte ikke visuelt vil ændre på området. Der er allerede etableret afskærmede beplantning langs staldanlæg og langs gyllebeholderne.

Det er Herning Kommunes vurdering, at de stillede vilkår ved bedriftens ophør, er tilstrækkelige i forhold til at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende miljømæssig stand herunder hensyn til varetagelse af landskabelige hensyn.

- Årsproduktion

De angivne dyreenheder (DE) er opgivet i henhold til den ved godkendelsestidspunktet gældende Husdyrgødningsbekendtgørelses⁶ definitioner.

Jævnfør vilkår 2 bortfalder den del af godkendelsen, som ikke er udnyttet inden for 2 år. Derfor er der indsat et vilkår om egenkontrol, der skal sikre, at husdyrholdet er indsat inden udløbet af den fastsatte periode. Det er således ikke tilstrækkeligt, at en opbygning er påbegyndt.

Det vurderes, at der med rimelighed (+/- 5-10%) kan reguleres i antal producerede slagtesvin, idet en normal slagtesvineproduktion kræver en vis fleksibilitet med hensyn til slagtevægt. Det er dog forudsat, at det samlede antal DE

11. Bedriften skal underrette tilsynsmyndigheden således:

- Når besætningen er nået op på 421,01 DE,
- Besætningens/produktionens størrelse den 15. december 2011

12. I forbindelse med afholdelse af de regelmæssige tilsyn skal afregning fra slagteriet for hele den animalske produktion, dækkende de sidste 3 års produktion, ligge til rådighed for tilsynsmyndigheden. Afregningen skal kunne dokumentere antallet af slagtede svin de pågældende år. Derudover skal slagtesvinenes gennemsnitlige levende vægt fremgå af afregningen.

(gældende definition) eller geneafstanden for lugt ikke forøges, da dette kræver godkendelse. Antallet af DE beregnes efter den til enhver tid gældende definition. Ligeledes må antallet af antal stipladser ikke overskrides.

Reguleringen er mulig at styre, idet slagtevægt fremgår af slagterifregninger eller planårsopgørelser fra slagteri.

⁶ Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 1695 af 19/12/2006 med efterfølgende ændringer

Vilkår for anlæg

Staldinventar- og drift

13. Der skal være overbrusningsanlæg, hvor staldluften tilføres forstøvet vand i samtlige stalde.
14. Ventilationsanlæg skal udføres således, at der ikke opstår væsentlige lugt- eller støjgener. Staldventilatorer skal renholdes og justeres jævnlige efter producentens anvisninger.
15. Bedriften skal, i forbindelse med de regelmæssige tilsyn, redegøre for hvad der er indført af renere teknologi siden sidst samt i hvilket omfang der er sket substitution af råvarer og hjælpestoffer til mindre miljøbelastende råvarer og hjælpestoffer.
16. Alle stalde skal senest med udgangen af 2015 renoveres til en staldsystem, der opfylder den på det tidspunkt gældende BAT niveau.

Ammoniakreducerende miljøteknologi

17. Der skal være teltoverdækning på begge ejendommens gyllebeholdere, 1.600 m³ og 3.000 m³.

Fodring

18. Der skal i fodringen af dyrene benyttes minimum 2-faset fodring.
19. Der skal tilsættes fytase til alt foder for at forbedre foderudnyttelsen mht fosfor.
20. Som dokumentation for den løbende optimering og tilpas-

Miljøteknisk vurdering

- Staldinventar- og drift

Det anbefales at overbruse i 2-4 minutter én gang i timen i slagtesvinestalde med lavtryksanlæg ved staldtemperaturer under 22°C, mens der ved staldtemperatur over 22°C anbefales overbrusning i 4-6 minutter hver halve time. Der er stillet vilkår til overbrusning, idet overbrusning, udover det dyreetiske aspekt, er vurderet at have en gavnlig miljøeffekt – f.eks ifht. minimering af støv- og lugtgener.

Mhp. at opfylde kravene til BAT for stalderne er der stillet vilkår om at alle stalde senest med udgangen af 2015 skal renoveres. Renoveringen skal ske efter den til det tid gældende BAT-niveau efter aftale med Herning Kommune. Der er foretaget beregninger af mereemissionen som følge af fravalget af referencestaldtype i klimastalden ved renoveringen. Denne viser, at mereemissionen er 215 kgN/år. Der kompenseres dog herfor igennem valget af foderkorrektioner og overdækning af gyllebeholderne. Den samlede mereemission fra staldanlæg-gene er beregnet til 466 kgN/år.

- Ammoniakreducerende miljøteknologi

Kravet om 25 % reduktion (2009) af NH₃ tab fra stald og lager opfyldes ved at etablere overdækning af begge ejendommens gylletanke. Ved overdækningen minimeres husdyrgødningens fordamning af NH₃.

Staldanlæg og gylletanke ligger udenfor bufferzoner dvs. udenfor 1.000 m fra et § 7 udpeget naturområde. Nærmeste § 7 område er en C-målsat hede beliggende ca. 1,3 km vest nordvest for ejendommen. Da stalderne ligger mere end 1.000 meter fra naturområdet er der ikke beregnet merdeposition til området. Den højeste merdeposition fra anlægget til naturområdet er således fastlagt ved beregning til 0,0 kg N/ha. Der er foretaget depositions-beregninger til de nærmeste §3 naturområder, herunder en C-målsat hede 225 m vest for ejendommen. Herning Kommune har vurderet, at udvidelsen ikke vil medføre en væsentlig merbelastning af beskyttede naturtyper i nærområdet og habitatområder.

-Fodring

Når det gælder svinebrug mht. foderteknologier angiver BREF-dokumentet, at fasefodring og fytasetilsætning betegnes som bedste tilgængelige teknik. For at leve op til krav om BAT har Herning Kommune derfor sat krav til dette.

ning af foderblandingerne i besætningen, fodringsstrategien, skal ejendommens blanderecepter opbevares i en logbog.

21. Logbogen skal indeholde tydelig datomærkning, hvilket vægtinterval den pågældende blanding er anvendt til, dokumentation for fytasetilsætning til foderet.
22. Logbogen skal på tilsynsbesøg kunne forevises for en periode svarende til perioden siden sidste kommunale tilsyn.
23. Type 2 korrektion for slagtesvin for kvælstof må højst være 0,99 beregnet ud fra formel i bilag 11.
24. Samtlige husdyr i den pågældende dyregruppe og i det pågældende staldsystem på hele ejendommen skal leve op til ovennævnte kvælstof krav. Dokumentation skal mindst dække en sammenhængende periode på 12 måneder i perioden 15. september til 15. februar (jf. plantedirektoratets regler⁷) det efterfølgende år. Det kan f.eks. være effektivitetskontrol, foderkontrol, ajourførte foderplaner eller afregning fra slagteri, mejeri eller lignende.
25. Fodereffektiviteten skal så vidt muligt løbende forbedres, således at der til enhver tid anvendes de bedst muligt foderblandinger til begrænsning af N og P fra dyrene ud fra nyeste viden om fodring af slagtesvin af den pågældende størrelse. I forbindelse med tilsyn skal der redegøres for hvilke fodertilgange der er sket på bedriften siden sidste tilsyn, herunder anvendelse af bedst muligt foderblandinger samt fodringsstrategi.

Lugt

26. Bedriften og dens omgivelser skal drives og renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt.
27. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere lugtgener for omboende end forventet, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan for nedbringelse af generne, som godkendes af kommunen, og derefter gennemføre denne. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.

Ved en såkaldt type 2 korrektion beregnes kvælstofindholdet ud fra de faktiske produktionsforhold på ejendommen i forhold til fodermængde og fodersammensætning samt ind- og afgangsvægt/alder eller ydelse. Ved anvendelse af type 2 korrektion dokumenteres der en mindre udskillelse af kvælstof i husdyrgødningen, hvilket igen medfører en mindre ammoniakemission. Korrektionsmetoden er beskrevet i Plantedirektoratets vejledning om gødsknings- og harmoniregler.

Disse ændringer er en forudsætning for opfyldelse af kravene til reduktion af ammoniakemissionen og der er derfor sat vilkår til niveauet for type korrektionen. Ansøgningens forudsætning for aktuel fodermængde, indhold af råprotein i foderet, antal producerede grise, samt indgangsvægt og afgangsvægt fremgår af bilag 11. Korrektionen af kvælstofindhold i husdyrgødning beregnes ud fra standardforudsætninger for husdyrgødningsproduktion med udgangspunkt i 2005/2006.

Der er stillet vilkår om at der på bedriften så vidt muligt skal ske en løbende forbedring af fodereffektiviteten, således at N og P bedst muligt tilbageholdes samt ved fokus på bedst muligt foderblandinger til bedriftens dyrehold. Herning Kommune betragter dette som BAT.

- Lugt

Det er godkendelsesmyndighedens vurdering, at en væsentlig medvirkende faktor til begrænsning af emission, er opretholdelse af en god staldhygiejne i form af rene og tørre stalde, derfor er det stillet vilkår om renholdelse af bedriften og dens omgivelser.

Det vurderes, at godkendelsen ikke vil medføre øgede lugtgener for naboejendomme, da nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt, samlede bebyggelse og byzone ligger udenfor den beregnede geneafstand. Det vurderes derfor, at ejendommens lokaliseringsforhold er tilfredsstillende for et landbrug af denne størrelse.

Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt kommunen finder det nødvendigt, skal bedriften lade foretage undersøgelse af forskellige lugtkilder og/eller behandling af staldlugtemissionen, således at lugten uden for ejendommen formindskes.

⁷ Plantedirektoratets vejledning om gødsknings- og harmoniregler 2008/09, s 21.

Gødnings-opbevaring

28. Der skal altid være en opbevaringskapacitet for fast og flydende husdyrgødning på mindst 9 måneder til rådighed på ejendommen.
29. Beholdere til husdyrgødning skal mindst en gang om året tømmes helt, og der skal ske indvendig og udvendig inspektion (om muligt) med henblik på reparation og vedligeholdelse. Inspektionen og evt. tiltag skal noteres i logbogen.
30. Pumpning og udkørsel af gylle må kun undtagelsesvist foretages på lørdage, søn- og helligdage
31. Afløbsbrønde, tagnedløbsbrønde og lignende, skal sikres, så der ikke ved eventuelle uheld kan afledes gylle til drænsystemet

Gyllehåndtering

32. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
33. Påfyldning af gyllevogne o.l. skal foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning, eller med gyllevogne som har påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås.
34. Efter fyldning af gyllevogne skal det sikres, at diverse rør og slanger m.v. er tømt, så der ikke spildes gylle på veje.

Transport

35. Ved transport af husdyrgødning på offentlige veje skal ansøger sikre sig, at transportvognens åbninger er forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted.

Spildevand m.v.

36. Spildevand fra rengøring af stalde, o.l. skal ledes til samle-tank eller gyllesystem.
37. Rengøring af sprøjteudstyr samt påfyldning af sprøjtemiddel til marksprøjte, skal foregå på en fast plads med tæt

- Gødnings- opbevaring

Håndtering af gødning foregår som gylle. Det er vurderet, at der er sikret tilstrækkelig opbevaringskapacitet for gylle, såfremt der på selve ejendommen er minimum 9 måneders opbevaringskapacitet. Opbevaringskapaciteten efter udvidelsen rækker til 9,3 mdr., så vilkåret er derfor opfyldt på ejendommen.

Det vurderes, at bedriften med de stillede vilkår lever op til BAT. Når der ved indvendig og udvendig inspektion står "om muligt", er det ikke intentionen, at hele beholderen skal frilægges for inspektion, men blot at den en gang om året efterses for evt. revner mm.

På baggrund af afstanden og placering af naboen er stillet vilkår om, at pumpning og udkørsel af gylle skal begrænses til hverdage.

Alle afløbsbrønde skal sikres mod tilledning af vand, saft og gylle fra møddinger, gyllebeholdere ensilagepladser/siloer, samt befæstede arealer, hvor der kan være spild af foder og husdyrgødning. Afhængig af terrænforhold er det nødvendigt at have fokus på alle risici.

- Gyllehåndtering

For at forhindre spild og forurening af jord og grundvand stilles der krav om, at al håndtering foregår under opsyn samt at håndteringen foregår på en sådan måde, at evt. gener begrænses f.eks. at der først sker omrøring af gyllebeholderen, kort tid før beholderen skal tømmes f.eks. ved udspreddning.

Det vurderes, at kranpumpe på vogn med returløb vil medføre tilstrækkelig sikkerhed for, at der ikke sker spild af husdyrgødning.

- Transport

Bedriften ligger hensigtsmæssigt ift. til- og frakørselsforhold og transporter til og fra marker sker udenfor landsbyer samt med kun få beboelser langs vejen. For at mindske gener fra transport henstilles det, at transport skal foregå indenfor normal arbejdstid. Sæsonbetonet arbejde kan dog forekomme udenfor disse tidspunkter, men skal søges begrænset.

- Spildevand

På tidspunktet for godkendelsen, foregår markdrift ikke fra ejendommen. Det er dog kommunens vurdering, at der er en miljømæssig risiko forbundet med vask af maskiner og ikke mindst sprøjteudstyr, såfremt dette foregår på ejendommen.

bund og afløb til opsamlingsbeholder/gyllebeholder. Indvendig skylning af marksprøjten kan dog foregå ved, at skyllevandet spredes på den mark, der lige er sprøjtet, ligesom påfyldning af sprøjten kan foregå på det areal, der skal sprøjtes.

38. Al vask af maskiner og redskaber, skal foregå på en støbt, fast plads hvor bortledning af spildevandet sker til en opsamlingsbeholder. Udbringning skal ske jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for udbringning.

Uheld og driftsforstyrrelser

39. Bedriften skal indrettes og drives, så spild og andet ukontrolleret udslip af forurenende stoffer forhindres eller forebygges, og sådan at skadernes omfang begrænses, hvis der alligevel sker uheld.
40. Beredskabsplanen skal revideres/kontrolleres sammen med de ansatte mindst 1 gang om året. Den skal være let tilgængelig og synlig for ansatte og øvrige der færdes på ejendommen og findes i et sprog der kan forstås af de ansatte.
41. Beredskabsplanens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og udleveres til evt. indsatsleder / miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol.

Støj

42. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til flere støjgener for omboende end forventet, skal virksomheden lade udarbejde en handlingsplan, som godkendes af kommunen, og derefter gennemføre denne.
43. Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj er velbegrundede, skal ejendommen for egen regning eftervises, at de stillede støjkrav er overholdt.
44. Støjmåling kan max. kræves 1 gang årligt på tilsynsmyndighedens forlangende, med mindre der er konstateret overtrædelse af gældende regler/(vilkårsbestemte) støjgrænser. Målingerne skal udføres i overensstemmelse med miljøstyrelsens vejledninger herom.

Der er derfor stillet vilkår om, at evt. vask skal ske på vaskeplads med afløb til en opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning. Herved vil vaskevandet blive ført til gyllebeholderen og udspreddt med gyllen, hvilket vil være en miljømæssigt bedre løsning. Der er ligeledes stillet vilkår om, at vaskepladsen skal anvendes ved evt. påfyldning af sprøjtemidler eller sprøjten påfyldes i marken.

Der foregår ikke markdrift fra ejendommen, hvilket betyder, at der ikke sker vask af maskiner på vaskeplads. Der er, i tilfælde af at vask af maskiner foregår fra ejendommen, stillet vilkår for håndteringen af dette vand.

Tag- og overfladevand uden rester af husdyrgødning, der ansøges udledt til dræn eller vandløb er ikke indeholdt i denne godkendelse.

- Uheld og driftsforstyrrelser

En væsentlig risikofaktor er uheld i forbindelse med overpumpning af gylle. Det skal derfor sikres, at der ved utilsigtet start ikke pumpes gylle udenfor tanken. Ligesom overpumpningen skal ske under opsyn. Dette gør sig ligeledes gældende ved tankning af diesel. Beredskabsplanen skal indeholde procedurer for reaktionerne ved sådanne forhold.

Udover at være BAT, så er det Herning Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan vil være til stor hjælp for landmanden og relevante myndigheder, såfremt der skulle ske et uheld, både med hensyn til små hændelser som oliespild og store som f.eks. brand, hærværk o.l. Beredskabsplanen skal revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året, og den skal være kendt af gårdens ansatte mm. og andre, der har deres daglige gang på bedriften. For at alle skal kunne få adgang til planen, skal den være let tilgængelig og synlig og såfremt der er udenlandsk arbejdskraft, findes i et sprog der kan forstås af de ansatte.

- Støj

Der etableres ikke nye støjende anlæg i forbindelse med udvidelsen. Det vurderes, at støj fra ejendommen ikke er eller forventes at blive et problem for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegninger idet de nærmeste naboer ligger så langt fra bedriften, at det ikke vurderes at kunne opstå gener.

Skadedyr

45. Der skal overalt på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium.
46. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.)

Støv

47. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener udenfor ejendommens eget areal, vurderet af tilsynsmyndigheden.
48. Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med cykloner eller anden støvbegrænsende foranstaltning.

Lys

49. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for omboende.
50. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til lysgener, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan og derefter gennemføre denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden.

Oplag af olie og kemikalier

51. Olier og kemikalier skal opbevares i egnede beholdere med tætsluttende låg. Beholderne skal være beregnet til formålet og skal være tydelig mærket med angivelse af indhold. Oplag af olie og kemikalier må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder af jord, vandområder, grundvand, luft eller kloak.
52. Oplagspladsen skal være afskærmet mod nedbør og indrettes eventuelt med fald, fordybning eller opkant så en mængde, mindst svarende til indholdet af den største beholder, tilbageholdes ved spild eller lækage.
53. Tankning skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund således at spild kan opsamles og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand/grundvand.

- Skadedyr

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som straks skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt, hvorfor der stilles vilkår herom. Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Bemærk at retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium opdateres 1 gang årligt.

- Støv

Med hensyn til støvgener fra gården forventes det ikke at give væsentlige problemer. Dog henvises der til god landmandspraksis at al transport til og fra bedriften skal, for at begrænse støvgener, foregå ved hensynsfuld kørsel samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

- Lys

Der er etableret udendørslamper på gavlene ud mod vejen eller er der ingen natbelysning i staldene. Der forventes ingen væsentlige problemer med lysforhold.

Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, skal bedriften lade foretage undersøgelse af forskellige lyskilder, således at lyset uden for ejendommen formindskes.

- Oplag af olie og kemikalier

For at undgå forurening pga. af spild eller uheld skal overjordisk oplag af olier og kemikalier, opbevares på tæt bund og uden mulighed for afløb.

Da der endvidere er stor risiko for spild på jorden, hvor traktorer og andre motoriserede landbrugsmaskiner påfyldes brændstof mm, er der stillet krav om, at stederne skal være udformet således, at der ikke kan ske afløb til og forurening af jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Ift. bedriftens olietanke henvises i øvrigt til reglerne i olietankbekendtgørelsen (Bek. nr. 724 af 1. juli 2008).

Affald

54. Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt.
55. Der skal føres register over affaldsproduktionen på landbruget. Registreringen skal for hver fraktion indeholde en beskrivelse af art, mængde og sammensætning. Registreringen skal gemmes i mindst 5 år og fremvises på tilsyn.
56. Bedriftens olie- og kemikalieaffald skal til enhver tid opbevares i tæt emballage, afskærmet mod nedbør og uden mulighed for afløb til kloak, jord, overfladevand eller grundvand. Opbevaringen skal ske således, at der er opsamlingskapacitet til en mængde, svarende til rumindholdet af den størst benyttede beholder.
57. Animalsk affald, herunder døde dyr, skal opbevares efter gældende regler i "Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr"⁸. Der må i tidsrummet indtil afhentningen ikke opstå uhygiejniske forhold herunder adgang for omstrefjende dyr.

Affald

Herning vurderer, at det er BAT at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over evt. indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen. Derfor skal man på ejendommen føre registrering over affaldsproduktionen (i form af f.eks. kvitteringer og fakturaer fra godkendt vognmand) samt at bortskaffelsen skal ske i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativ.

⁸ Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr nr. 439 af 11. maj 2007

Vilkår for udspretningsarealer

Udbringning

58. Der skal foreligge dokumentation for, at alt husdyrgødning, svarende til 421,01 DE ved fuld produktion fraføres til og udspreddes på aftalearealer.
59. Der må kun ske afsætning af husdyrgødning til udspretning på de i ansøgning angivne aftalearealer (jf. bilag 5) samt i henhold til gældende regler.
60. Der skal foreligge en skriftlig gylleaftale for aftalearealerne inden udbringning på disse arealer.
61. Der skal føres en journal, der viser aftaler om udbringning af husdyrgødning fra bedriften. Aftalearealernes størrelse, placering, ejerforhold samt tidshorison for indgåede aftaler skal være oplyst.
62. På aftalearealerne må der afsættes flg. til hver bedrift:

Bedrift	Mark nr.	Samlet mængde husdyrgødning
Feldbakvej 3, 7430 Ikast	60-0, 61-0, 62-0, 62-1, 63-0, 64-0, 65-0, 67-0, 71-0, 72-0, 73-0, 74-0, 74-1, 75-0, 76-0, 77-0, 78-0, 79-0, 80-0 104,23 (ha)	114,8 DE
Toksvigvej 9, 7400 Herning	15-0, 21-0, 22-0, 23-0, 24-0, 25-0, 25-1, 27-0, 28-0, 29-0, 30-0, 32-0 34,46 (ha)	48,0 DE
Skovbjergvej 6, 7400 Herning	4-0, 5-0, 6-0, 9-0, 10-0, 11-0, 11-1, 12-0, 12-1, 14-0, 23-0, 27-0, 28-0, 28-1, 102,63 (ha)	143,5 DE
Velhustedvej 35, 6933 Kibæk	41-0, 42-0, 42-2, 43-0, 44-0, 45-0, 45-2, 47-0, 48-0, 48-4, 49-0 84,83 (ha)	114,7 DE

63. Ansøger skal sikre sig, at udbringning af husdyrgødning fra ejendommen sker i overensstemmelse med god landmandspraksis, således at lugtgener og ammoniakfordampning fra håndteringen begrænses. Såfremt god landmandspraksis ikke efterleves, kan tilsynsmyndigheden meddele påbud med henblik på at sikre, at god landmandspraksis overholdes.

Miljøteknisk vurdering

- Udbringning

Den producerede husdyrgødning, 421,01 DE fraføres til 326,24 ha aftalearealer. Det samlede antal DE bidrager i alt med 37494,56 KgN og 7352,56 KgP.

Ingen af disse arealer er omfattet af N- eller P klasse eller nitratfølsomme indvindingsområder og ingen af arealerne er registreret som § 3 områder eller beliggende i habitatområder. Alle udbringningsarealer ligger i oplandet til et Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor. Der er mere end 500 m fra udbringningsarealerne til nærmeste Natura 2000 område, EU-habitatområde nr. 61, Skjern å. Herning Kommune vurderer pga. afstanden, at ammoniakfordampning fra udbringning af husdyrgødning ikke vil medføre en væsentlig merbelastning af naturtyper, der er udpegningsgrundlag for habitat-området. Den samlede N-deposition til habitatområdet, som er beregnet til 0,06 vurderes ikke at have indflydelse på udpegningsgrundlaget.

Det er oplyst, at alle arealer tidligere har modtaget husdyrgødning, derudover forudsættes flydende husdyrgødning nedfældet på arealer, der ligger indenfor 1.000 m fra § 7 areal jf. krav husdyrgødningsbekendtgørelsen. Herning Kommune vurderer derfor, at ammoniakfordampningen fra udbringning af husdyrgødning ikke vil medføre en væsentlig merbelastning af beskyttede naturtyper.

Det vurderes, at det er tilstrækkeligt, at stille vilkår om, den samlede mængde husdyrgødning til hver bedrift og hvilke arealer der er tale om samt at udspretningen sker efter gældende regler, herunder efter husdyrgødningsbekendtgørelsens regler. Disse arealer omtales ikke nærmere i herværende godkendelse.

Vilkår for miljøredegørelser

64. Der skal på bedriften foretages et energieftersyn af et energiselskab eller -konsulent, hvor de energiforbrugende processer i bedriften gennemgås. Der skal udarbejdes en rapport som indeholder resultater og evt. konkrete energi-spareforslag. Rapporten skal senest den 1. marts 2010 indsendes som kopi til tilsynsmyndigheden.
65. Bedriften skal tilknyttes Energistyring "Erhverv" med automatisk fjernaflæsning af el.

Miljøteknisk vurdering

- miljøredegørelser

Disse vilkår er indføjet med henblik på at skabe større åbenhed og forståelse for virksomhedens miljøforhold.

Miljø- og ressourcestyring bygger på en helhedsvurdering ud fra et princip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen. Det drejer sig om at minimere anvendelsen af energi, næringsstoffer, vand, pesticider osv., således at tabene til omgivelserne bliver så små som muligt under hensyntagen til produktionens lønsomhed.

Ved jævnlig aflæsning af energimålere kan man hurtigt danne sig et overblik over energiforbruget og samtidig sikre sig mod uforudsete udgifter. Alene ved at forholde sig kritisk til forbruget kan man erfaringsmæssigt opnå besparelser på op mod 5-10 % af årsforbruget.

Herning Kommunes samlede vurdering

På baggrund af ansøgningsmaterialet samt kommunens registreringer af områdets grundvands-, vandløbs- og naturforhold har kommunen vurderet, at miljøgodkendelsen, med de pågældende vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, **ikke** vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Det er derfor Herning Kommunes opfattelse at:

- udvidelsen kan ske under hensyntagen til de landskabelige værdier.
- driften kan ske uden væsentlige gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.)
- bedriften drives under anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT),
- der er sikret en tilfredsstillende beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning.

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger overholder udvidelsen endvidere afskæringskriterierne, derfor meddeler Herning Kommune miljøgodkendelse til bedriften på en række vilkår.

Undersøgte alternativer

Der er tale om udvidelse og effektivisering af produktionen i eksisterende stalde. Ansøger har derfor valgt at fastholde placeringen af ejendommen. I forhold til det omgivende landskab (motorvejen ligger lige op af staldene), naboer og andre interessenter, er det ejer og landbrugsrådgivers vurdering, at den valgte placering er det bedste valg. Herved sikres et stort, men samlet staldanlæg, som gør det muligt at udnytte faciliteterne på ejendommen optimalt.

0-alternativ

Vurdering af 0-alternativet (videreførelse af nudriften) skal belyse de miljømæssige og socioøkonomiske konsekvenser der er, hvis den ansøgte produktionsudvidelse ikke gennemføres. Ansøgers udgangspunkt har været, at skabe en rentabel produktion på bedriften. 0-alternativet er at opretholde produktionen på det nuværende produktionsniveau. Det vil sige en bibeholdelse af den tilladte produktion på ejendommen. Miljømæssigt vil 0-alternativet betyde, at miljøpåvirkningen i nærområdet omkring ejendommen ikke øges yderligere. Samfundsmæssigt vil 0-alternativet ikke have den store betydning, dog vil det betyde marginalt færre arbejdspladser dels på slagterierne, men også i de mindre lokale virksomheder (vognmænd, foderstoffer m.m.). Som følge af dette må det kunne forventes at samfundets indkomstdannelse mindskes.

Kommunen vurderer samlet set ikke de behandlede alternativer som værende bedre end det ansøgte projekt, idet det ansøgte projekt ikke vurderes at have en væsentlig miljømæssig påvirkning.

Kommentarer til udvidelsen

I foroffentlighedsfasen er der ikke indkommet bemærkninger til det ansøgte projekt.

I partshøringen er der ikke kommet bemærkninger til udkast til miljøgodkendelse.

Udtalelse fra andre myndigheder

Ansøgningen omfatter udelukkende aftalearealer. Ingen af disse arealer er beliggende i nabokommune. Der er derfor ikke, iht. § 21 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug foretaget høring.

Påvirkning af omgivelserne

I det følgende behandles det ansøgte i forhold til

- Landskabet
- Naboer (placering, lugt-, støj-, flue- og lysgener m.v.)
- BAT- bedste tilgængelige teknik.
- Energi og ressourcer

- Uheld og driftsforstyrrelser
- Jord
- Grundvand
- Overfladevand
- Natur

Der gives godkendelse til etablering af et dyrehold svarende til 421,01 DE slagtesvin. Det er antallet af dyr der angiver den tilladte produktions størrelse. De angivne DE er opgivet i henhold til den ved godkendelsestidspunktet gældende Husdyrgødningsbekendtgørelse.

Der gives godkendelse til at husdyrgødning svarende til 421,01 DE i svin, kan udsprede på gylleaftale arealer, hvilket betyder at harmoniarealkravet er 300,72 ha for aftalearealer med 1,4 DE/ha. Der er 326,24 ha gylleaftale arealer til rådighed til udspreddning, harmonikravet er dermed overholdt.

Alle aftalearealerne er beliggende udenfor i N- eller P-klasse 1-3 samt nitratfølsomme indvindingsområder. Der er ikke § 3 indenfor arealerne og arealerne er ikke beliggende i habitatområder. Der er ikke forhold der betyder, at kommunen vil skærpe de generelle landbrugsregler og kommunen har derfor ikke fundet nødvendigt at udarbejde en godkendelse efter § 16 for disse arealer. Der foretages derfor ikke beregninger for aftalearealerne som grundlag for arealvurderingerne i denne godkendelse.

Varetagelse af hensyn til landskab

Den nye godkendelsesordning gennemfører VVM-direktivet og IPPC-direktivet for så vidt angår husdyrbrug og samler kravene til ansøgning og myndighedsbehandling med de relevante dele fra bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed og planlovens bestemmelser om landzoneregulering.

Ejendommen er beliggende i det åbne land ca. 1,2 km nordøst for Arnborg, som er den nærmeste byzone i området.

Der er tale om et åbent landskab, præget af mindre landbrugsejendomme med spredt landbrugsbebyggelse og mange af markerne er adskilt af læhegn og der er enkelte skovområder. Ejendommen er hele vejen rundt omgivet af læhegn og tættere beplantningsområder.

Udvidelsen sker i eksisterende byggeri og der skal ikke etableres nye gylletanke eller andre bygninger. Herning kommune vurderer, at den ansøgte flytning af siloerne, jf. bilag 1, ikke vil give anledning til en påvirkning af landskabet, idet den nye placering vurderes at være mindre synlig, da siloerne placeres tættere på stalde. Den eksisterende placering nord for stalden vurderes, alt andet lige at være mere synlig.

Det vurderes, at de stillede vilkår ved bedriftens ophør, er tilstrækkelige i forhold til at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende miljømæssig stand herunder hensyn til varetagelse af landskabelige hensyn.

Naboer – placering, – lugt-, støj-, flue- og lysgener m.v.

Generelt i forhold til naboer kan det oplyses at kommunen aldrig har modtaget klager over lugt, støv og støj fra ejendommen.

Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra denne afgørelses meddelelse. Med "udnyttet" menes, at det ansøgte byggeri er taget i brug, og der er indsat et dyrehold svarende til den ansøgte produktion. Derfor er der indsat et vilkår om egenkontrol, der skal sikre, at husdyrholdet er indsat inden udløbet af den fastsatte periode. Det er således ikke tilstrækkeligt, at en opbygning er påbegyndt.

- tidsplan for udbygningen

Så snart godkendelsen er meddelt igangsættes nødvendige ombygning og renovering af stalde. Så snart dette er sket udvides husdyrholdet til det ansøgte.

- kumulativ effekt

Oplysningerne om kumulation skal bruges i lugtberegningen. Er der andre husdyrbrug, som medfører lugtgener i det samme punkt i byzone, samlet bebyggelse eller nabo, skærpes kravene til geneafstanden i forbindelse med ansøgningen. Der er ikke er andre ejendomme med over 75 DE indenfor 100 meter af naboejendommen eller indenfor 300 meter ift. samlet bebyggelse og byzone.

- lugt

Det vurderes, at der med rimelighed kan reguleres i antal producerede slagtesvin, idet en normal slagtesvineproduktion kræver en vis fleksibilitet med hensyn til slagtevægt. Det er dog forudsat, at det samlede antal DE eller geneafstanden for lugt ikke forøges.

Geneafstande (i meter) fra ejendommen ved ansøgte projekt er beregnet som følger:

	Beregnet geneafstand i meter ukorrigeret.	Faktisk afstand i meter (nærmeste staldmidtpunkt)
Enkeltbolig	385,91	650
Samlet bebyggelse	740,07	1.200
Byzone	953,65	1.200

Nærmeste nabobeboelse, der ikke er et landbrug (Hjordtalvej 1), ligger ca. 650 meter (nærmeste staldafsnit) fra staldanlægget. Den ukorrigerede geneafstand er beregnet til 385,91 meter. Nærmeste samlede bebyggelse og byzone (Arnborg) ligger mere end 1,2 km fra bedriften. For alle områder er genekriteriet overholdt, da den ukorrigerede geneafstand er kortere end afstanden til områderne.

Det beregnede konsekvensområde for ejendommens lugtafgivelse ud fra FMK modellen er for det ansøgte projekt i husdyrgodkendelsessystemet beregnet til 864 m. Konsekvensområdet vil sige det område, hvor lugten fra ejendommen kan konstateres – uden at den af den grund vurderes at være til gene for omkringboende.

Der er stillet krav om drift af overbrusningsanlæg (er etableret på bedriften) for på den måde at sikre, at grise har mulighed for afkøling i varme perioder (grise har ikke svedkirtler). Samtidig kan en god drift og styring af overbrusning af gødearealer medvirke til at kontrollere dyrenes gødeadfærd og dermed medvirke til at sikre, at husdyrgødningen hurtigt føres fra stald til lager. Herved mindskes både lugtgener og ammoniaktab, og muligheden for udklækning af fluelarver reduceres. Endvidere kan overbrusningsanlæg have en positiv effekt på mængden af støv i stalden.

Håndtering af gødning uden for staldanlægget, herunder udslusning til opbevaringsanlæg, omrøring og overpumpning til gyllevogn, kan også give anledning til lugt.

Det vurderes, at godkendelsen ikke vil medføre øgede lugtgener for naboejendomme, da nærmeste nabobeboelse, ligger udenfor den beregnede geneafstand. Det vurderes derfor, at ejendommens lokaliseringsforhold er tilfredsstillende for et landbrug af denne størrelse.

Det må dog forventes at beboelser indenfor konsekvensområdet på 864 m vil opleve øget lugt, idet lugtgeneafstanden øges ved det ansøgte projekt, men lugtgenerne er beregnet til at ligge under de fastlagte beskyttelsesniveauer for lugt. Der er dog stillet vilkår om, at såfremt der skulle opstå væsentlige gener for de omkringboende, eller såfremt kommunen finder det godtgjort at generne kan henføres til aktiviteter på Mindelundvej 4, skal bedriften lade foretage undersøgelse af forskellige lugtkilder og/eller behandling af staldlugtemissionen, således at lugten uden for ejendommen formindskes.

- Støj

På grund af afstanden til nærmeste nabo vurderes landbrugets faste anlæg m.v. ikke at give anledning til en støjpåvirkning af omgivelserne, som vil medføre gener for de omkringboende.

Derfor er det ikke fundet nødvendigt at kræve en støjmåling udført. Dog fastsættes der vilkår om, at anlægget skal overholde de vejledende støjgrænser for det åbne land (område type 3 jf. Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra Virksomheder) og at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, kan der kræves udført støjmålinger efter nærmere definerede anvisninger.

- *Fluer mm.*

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som straks skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt, hvorfor der stilles vilkår herom.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Bemærk at retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium opdateres 1 gang årligt.

- *Støv*

Med hensyn til støvgener fra gården forventes det ikke at give væsentlige problemer. Dog henvises der til god landmands-praksis at al transport til og fra bedriften skal, for at begrænse støvgener, foregå ved hensynsfuld kørsel samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

- *Lys*

På bedriften er der kun meget lidt natbelysning, hvorfor det ikke forventes at give væsentlige problemer.

Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt kommunen finder det nødvendigt, skal bedriften lade foretage undersøgelse af forskellige lyskilder, således at lyset uden for ejendommen formindskes.

- *Affald*

Der er udarbejdet et affaldsregulativ for erhvervsaffald gældende for virksomheder i Herning Kommune. Dette regulativ er gældende for ejendommen, hvilket betyder, at man skal anvende en godkendt (eller - den kommunale) modtageplads eller anvende godkendte transportører.

Herning Kommune har ingen indsamlingsordning men en anvisningsordning. I praksis betyder det, at bedriften selv skal lave en aftale med en transportør om at få hentet det sorterede affald og bragt affaldet til et behandlingsanlæg. Transportøren skal være registreret i kommunen, og kommunen skal have en anvisningsaftale med modtageanlægget.

Oplag af affald må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder af jord, vandområder, grundvand, luft eller kloak samt uhygiejniske forhold. Der skal for at få overblik og incitament til nedbringelse af mængden af affald på ejendommen føres registrering over affaldsproduktionen.

- *Transport*

Bedriften ligger hensigtsmæssigt ift. til- og frakørselsforhold og transporter til og fra marker sker udenfor landsbyer samt med kun få beboelser langs vejen. Dog ligger nogle arealer således at kørsel tæt på byzone (Amborg) kan ske. Da arealerne ikke ejes af ansøger er det ikke muligt at regulere transporten. Der er dog i forbindelse med ansøgningen indsendt kort over forventede transportveje til aftalearealerne (bilag 4).

Der er stillet vilkår om, at ansøger skal sikre sig, at udbringning af husdyrgødning sker i overensstemmelse med god landmandspraksis, således at lugtgener og ammoniakfordampning begrænses. Dette kan f.eks ske ifm. indgåelse af udbringningsaftalerne. Såfremt god landmandspraksis ikke efterleves, kan tilsynsmyndigheden meddele påbud med henblik på at sikre, at god landmandspraksis overholdes.

For at mindske gener fra transport henstilles det, at transport skal foregå indenfor normal arbejdstid og at transportvejene følges.

Det ansøgte vil betyde en forøgelse af forbruget af foder m.v. og en øget transport til og fra ejendommen. Forøgelsen af antallet af transporter er efter kommunens opfattelse ikke af et omfang, som vil indebære væsentlige forøgede gener for omkringboende.

BAT – bedste tilgængelige teknik

I forbindelse med behandlingen af ansøgningen om miljøgodkendelse er der foretaget en vurdering af anvendte virkemidler til begrænsning af skadelig miljøpåvirkning. Desuden er foretaget en vurdering af begrundelser for fravalg af virkemidler. Vurderingen har til hensigt at belyse, om der på ejendommen / bedriften er anvendt bedst tilgængelig teknik, dvs. en teknik som under indtryk af økonomisk proportionalitet i videst mulig omfang begrænser skadelige miljøpåvirkninger.

Der er i forhold til kommunens niveau for BAT på landbrugsområdet foretaget vurderinger for områderne: management, foder, staldindretning, forbrug af vand og energi samt opbevaring, behandling og udbringning af husdyrgødning

-Management

Miljø- og ressourcestyling bygger på en helhedsvurdering ud fra et princip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen. Det drejer sig om at minimere anvendelsen af energi, næringsstoffer, vand, pesticider osv., således at tabene til omgivelserne bliver så små som muligt under hensyntagen til produktionens lønsomhed.

I forhold til BAT skal alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne i øvrigt påvirkes mindst muligt. Det er på baggrund af den beskrevne drift vurderet at det ansøgte projekt lever op til dette.

Det er BAT at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over evt. indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen. Derfor skal man på ejendommen føre registrering over affaldsproduktionen (i form af f.eks. kvitteringer og fakturaer fra godkendt vognmand).

Udarbejdelse af beredskabsplan opfattes at kommunen som værende BAT idet udarbejdelsen af planen gør at man får vurderet og gennemtænkt forskellige former for procedurer ved diverse uheld således at evt. skader ved uheld kan minimeres. Der er derfor sat vilkår om at der skal udarbejdes en beredskabsplan hvis en sådan ikke allerede forefindes.

På bedriften er der et dagligt eftersyn af anlæg mv. og registrering af ressourceforbrug, oplæring og uddannelse af personale mv, hyppig rengøring og der er udarbejdet beredskabsplan. Kommunen vurderer, at ansøger lever op til anvendelse af BAT.

-Foder

Når det gælder svinebrug mht. foderteknologier angiver BREF-dokumentet, at fasefodring og fytasetilsætning betegnes som bedste tilgængelige teknik..

At der anvendes de bedste foderblandinger til effektivisering af fodringen og minimering af udskillelsen af næringsstoffer anses som BAT.

Foderoptimering anvendes i en vis udstrækning, da der er økonomisk incitament hertil. Ønskes i projektet ikke anvendt som virkemiddel med efterfølgende vilkår. Der anvendes på ejendommen 2-fasefodring og fytasetilsætning til alt foder. Der anvendes ikke benzoesyre, der ellers primært anvendes til slagtesvin, idet teknologien er fravalgt pga. den høje pris ifht. udbyttet på den ansøgte produktion. Der opnås en tilsvarende effekt i det ansøgte projekt ved anvendelse af fodertiltag ifht. råproteinindhold.

-Staldindretning

Det fremgår af forarbejderne til husdyrbrugsloven, at kravet om BAT gælder for både eksisterende og nyetablerede dele af anlægget, når der søges om godkendelse af en ændring eller udvidelse.

Kommunens niveau for staldsystemer i det ansøgte projekt er, at der ved nye stalde bør tages udgangspunkt i Landscentrets BAT-byggeblade for dyretypen, således at dette bliver niveauet for bedste tilgængelige staldsystem. Det er Herning Kommunes vurdering, at der, såfremt der i en eksisterende stald hvori der sker udvidelse/ændring ikke anvendes bedst tilgængelige staldteknologier i overensstemmelse hermed, skal der redegøres for, hvornår stalden vil blive renoveret således, at den kommer til at leve op til niveauet for bedste tilgængelige staldsystem. I stalde hvor der foretages udvidelser/ ændringer er det vurderet om der kompenseres med tilstrækkelig teknologi såfremt stalden ikke lever op til bedste tilgængelige staldsystem.

I forløbet frem mod denne konkrete ansøgning om udvidelse af dyreholdet, er der foretaget forskellige økonomiske og miljømæssige beregninger på udvidelsen af dyreholdet. Det endelige ansøgningsmateriale, beror på projektilpasninger der for nogens vedkommende er at betegne som BAT. Ved det ansøgte projekt foretages udvidelsen i eksisterende velfungerende stalde ved effektivisering. En stald omlægges fra smågriseproduktion til slagtesvin ved ændring af indretningen. Der er i alle stalde fuldspaltegulve eller delvis spaltegulve 33/67 %, som begge har en ammoniakemission større end BAT stalden. Der er i ansøgningen redegjort for, at der inden 2015 vil ske en renovering af stalde til BAT staldtyper. Der er gennem foderkorrektioner delvist kompenseret for mereemissionen i projektet. Ansøger har indsendt beregninger der viser, at såfremt alle stalde blev etableret med referencestادتypen 25-49% fast gulv uden anvendelse af foderkorrektioner, ville den samlede ammoniak emission fra ejendommens produktion være 5.895 kgN/år. Mereemis-

sionen fra projektet er derfor inden kompensation igennem foderkorrektioner 466 kg N/år. Ansøgers beregninger viser, at effekten af fravalget af referencestald i den i ansøgningen renoverede klimastald er 215 kg N/år meremission. Der kompenseres dog for dette gennem valget af foderkorrektioner og overdækning af gyllebeholdere.

For krav til eksisterende dele af et anlæg forudsættes det, at der indrømmes virksomheden en rimelig frist til at imødekomme de nye krav, der fastsættes i en miljøgodkendelse foranlediget af en ændring eller udvidelse. Herning Kommune vurderer, at der med ovennævnte til- og fravalg er taget de nødvendige forholdsregler under indtryk af økonomisk proportionalitet. Denne vurdering bygger på, at der ikke er anvendt BAT stald i de eksisterende stalde, hvori der sker godkendelsespligtige udvidelser, men at der senest i 2015 vil ske en renovering af alle stalde til BAT emissionsniveau på renoveringstidspunktet, hvorved ammoniakemissionen vil reduceres med 50 og 67% i forhold til eksisterende stalde. Der er stillet vilkår om at denne revision af staldene skal ske inden udgangen af 2015.

Der er desuden installeret overbrusning som forbedrer gødeadfærd hos grisene, således at overfladen med potentiel ammoniakfordampning bliver mindre.

Kommunen vurderer således, at niveauet for BAT, med de beskrevne renoveringsplaner, er overholdt ved det ansøgte projekt.

Det vurderes, at der i tilstrækkelig omfang er redegjort for fravalgte teknologier: Kemisk luftvasker, Køling af kanalbund, Gylleforsuring, gylleseparation, Biologisk luftvasker og ændring af ventilationsafkast, samt inddraget relevante økonomiske overvejelser.

-Forbrug af vand og energi

Renere teknologi er et bærende element i Husdyrloven. Loven pålægger alle et ansvar, og som landmand kan man både selv indføre renere teknologi og påvirke andre til at indføre renere teknologi bl.a. ved at stille krav, når der købes ind.

Renere teknologi sigter blandt andet på: At minimere forbrug af energi, vand og andre råvarer pr. produceret enhed.

For at forbedre den generelle miljømæssige drift ift. ressourcer er BAT følgende:

- At man fører regnskab over forbrug af vand, energi, foder samt kunstgødning, samt minimerer forbruget pr. produceret enhed.
- At man gennemgår bedriften med henblik på besparelse på el-forbrug og andre energikilder, evt. sammen med sit energiselskab. Ved jævnlig aflæsning af energimålere og vandmålere kan man hurtigt danne sig et overblik over forbruget og samtidig sikre sig mod uforudsete udgifter. Alene ved at forholde sig kritisk til forbruget kan man erfaringsmæssigt opnå besparelser på op mod 5-10 % af årsforbruget
- At vandingssystemet vedligeholdes således, at vandspild undgås
- At der anvendes energibesparende belysning
- At opdage og reparere evt. lækager hurtigst muligt.
- At man til stadighed renholder og vedligeholder anlæg og maskiner således, at de altid fungerer optimalt.
- At man udskifter miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige
- At gøre arbejds gange og processer mindre belastende for miljøet.

Der er stillet vilkår om at der skal foretages et energieftersyn af et energiselskab eller – konsulent og bedriften skal tilknyttes Energistyring "Erhverv" med automatisk fjernaflæsning af el.

Det er kommunens opfattelse, at landmanden igennem den beskrevne drift, god landmandspraksis og via uddannelse og dygtiggørelse indenfor landbrugsdriften mm. overholder kravet om BAT.

- Opbevaring, behandling og udbringning af husdyrgødning

BAT og godt landmandskab i forhold til opbevaring og udbringning er bl.a. følgende tiltag:

- at man opbevarer flydende husdyrgødning i stabile beholdere og udfører beholder kontrol (10. år)
- at beholderen tømmes en gang årligt og efterses for revner m.v.
- at beholderen er etableret med fast overdækning eller alternativt flydelag og logbog
- at man afstemmer den producerede husdyrgødning med udspretningsarealet og afgrødens gødningsbehov og i forhold til anvendt kunstgødning
- at udbringning af gødning mm. skal foretages så tæt på det tidspunkt, hvor afgrøden har maksimalt næringsstofoptag og størst vækst

- at man anvender BAT med hensyn til de maskiner man anvender til udspreddning og om nødvendig nedpløjning af husdyrgødningen
- at man ved afgrødehøjde under 10 cm tilstræber at udbringe gødningen under ideelle vejrforhold dvs. kølig, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning.
- at tage højde for udspreddningsarealets karakteristika, f.eks. jordens struktur og type, evt. skrånninger, klimatiske forhold, regn og vanding, anvendelse samt landbrugsmæssig praksis, inklusiv evt. sædskifte.

Der etableres på begge ejendommens gyllebeholdere teltoverdækning, hvilket udover at være et virkemiddel til reduktion af ammoniakemissionen fra anlægget, også vurderes at være i overensstemmelse med BAT.

Da al gylle fra produktionen afsættes til aftalearealer påhviler det ejeren af disse arealer, at sikre, at BAT overholdes. Der er dog stillet vilkår til ansøger om, at sikre sig, at udbringningen sker i overensstemmelse med god landmandspraksis og under overholdelse af regler.

Det vurderes at den beskrevne drift med de stillede vilkår lever op til BAT. Der er fravalgt gylleseparation i projektet, med baggrund i økonomiske overvejelser.

Herning Kommune vurderer sammenfattende, at der med ovennævnte til- og fravalg er taget de nødvendige forholdsregler under indtryk af økonomisk proportionalitet til BAT på husdyrbruget.

Uheld og driftsforstyrrelser

En væsentlig risikofaktor er uheld i forbindelse med overpumpning af gylle. Det skal derfor sikres, at der ved utilsigtet start ikke pumpes gylle udenfor tanken. Ligesom overpumpningen skal ske under opsyn.

Udover at være BAT, så er det Herning Kommunes opfattelse, at den udarbejdede beredskabsplan vil være til stor hjælp for landmanden, såfremt der skulle ske et uheld, både med hensyn til små hændelser som f.eks. oliespild og store som f.eks. brand, hærværk o.l.

Det giver landmanden en mulighed for at gennemgå sin bedrift og foretage en risikovurdering af, hvorvidt der skal ændres på indretning og drift, således at risikoen for forurening i forbindelse med uheld minimeres.

Planen skal ikke kun omfatte de uheld der kan ske på selve ejendommen, men skal ligeledes omfatte f.eks. beredskab i forbindelse med transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

Planen skal gennemgås med de ansatte mindst 1 gang hvert år, for at holde planen ajour. Planen skal gennemgås med nyansatte når de tiltræder.

Endvidere er planen kun anvendelig hvis man kan få fat i den, derfor stilles der krav om at den skal være let tilgængelig og synlig.

Der er stillet vilkår om at der skal udarbejdes beredskabsplan for bedriften. Hvis denne ikke er indsendt skal den indsendes til kommunen senest 2 måneder efter godkendelsens meddelelse.

Ved evt. anvendelse af udenlandsk arbejdskraft er der desuden stillet vilkår om at beredskabsplanen og vilkårene for denne godkendelse skal oversættes til et sprog, der er let at forstå for den ansatte.

Jord

For at forhindre spild og forurening af jord og grundvand stilles der krav om, at al håndtering foregår under opsyn samt at håndteringen foregår på en sådan måde, at evt. gener begrænses. F.eks. at der først sker omrøring af gyllebeholderen, kort tid før beholderen skal tømmes f.eks. ved udspreddning.

Det vurderes at den anvendte kranpumpe på vogn med returløb er tilstrækkelig sikkerhed for, at der ikke sker spild af husdyrgødning.

For at undgå forurening pga. af spild eller uheld skal overjordisk oplag af olier, opbevares på tæt bund og uden mulighed for afløb. Da der endvidere er stor risiko for spild på jorden, hvor traktorer og andre motoriserede landbrugsmaskiner påfyldes brændstof mm, er der stillet krav om, at stederne skal være udformet således, at der ikke kan ske afløb til og forurening af jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Der henvises i øvrigt til olietankbekendtgørelsen (Bek. nr. 724 af 1. juli 2008), idet der gøres opmærksom på, at ejeren af overjordiske ståltanke under 6.000 l skal sikre, at typegodkendte tanke med korrosionsbeskyttelse skal sløjfes senest 40 år efter fabrikationsåret. Øvrige ståltanke skal sløjfes senest 30 år efter fabrikationsåret, mens tanke hvis fabrikationsår ikke er kendt, skal sløjfes senest d. 31. august 2008. Der er ikke i projektet olietanke, som ikke overholder reglerne i olietankbekendtgørelsen.

Det er kommunens vurdering, at der er en miljømæssig risiko forbundet med vask af maskiner og ikke mindst sprøjteudstyr. Det fremgår af ansøgningen, at der ikke foregår markdrift fra ejendommen. Der er dog stillet vilkår om, at såfremt vask sker på ejendommen, skal dette ske på en vaskeplads med afløb til en opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning. Herved vil vaskevandet blive ført til gyllebeholderen og udspredd med gyllen, hvilket vil være en miljømæssigt bedre løsning.

Der er ligeledes stillet vilkår om, at vaskepladsen skal anvendes ved påfyldning af evt. sprøjtemidler.

Det vurderes at driften med de stillede vilkår lever op til BAT samt at de stillede vilkår vil være tilstrækkelige til at sikre jord i mod spild mm.

Grundvand

Håndtering af gødning foregår som gylle. For at sikre at gyllen udbringes så tæt på det tidspunkt, hvor afgrøden har maksimalt næringsstoffoptag og størst vækst, og dermed mindst udvaskning til grundvandet, er der stillet krav om tilstrækkelig opbevaringskapacitet.

Det er vurderet, at der er sikret tilstrækkelig opbevaringskapacitet for gylle, såfremt der på selve ejendommen er minimum 9 måneders opbevaringskapacitet. Opbevaringskapaciteten efter udvidelsen rækker til mindst 9,3 måneder, så husdyrgødningsbekendtgørelsens krav er derfor opfyldt på ejendommen. Det vurderes derfor, at ejendommen overholder Herning Kommunes BAT-niveau på opbevaringskapacitet.

Al gylle afsættes til aftalearealer.

Ingen af de ansøgte udspretningsarealer ligger i nitratfølsomme indvindingsområder. Arealerne ligger i områder med almindelige drikkevandsinteresser, hvorfor det vurderes, at de generelle landbrugsregler at være tilstrækkelige til at sikre grundvandet i disse områder. Herning Kommune vurderer, at der ikke er særlige forhold, der betyder, at der skal stilles skærpede vilkår i den godkendte projekt.

Kort over drikkevandsområder og nitratfølsomme områder er vedlagt. (bilag 7)

Overfladevand

- vandløb og søer

Gyllebeholderne er placeret mere end 100 m fra vandløb og søer. Der er derfor ikke stillet vilkår om volde eller terænreguleringer ved gyllebeholdere. Herning Kommune vurderer, at beredskabsplanen vil medvirke til sikring af overløb af gylle mm.

Alle afløb fra tagflader, befæstede arealer ledes til nærliggende grøft. Der er ingen vaskeplads på ejendommen, da markdrift foregår fra anden ejendom. Der vurderes ikke at være afledning fra arealer til vandmiljøet, hvor der er risiko for forurening med rester af foderstodder, husdyrgødning eller lign.

Flere af aftalearealerne ligger ved eller i nærheden af vandløb. 1 km syd for ejendommen ligger en B0-målsat bæk, som er et sidetilløb til Rind å, som er en del af Skjern å systemet. 1,2 km vest for ejendommen ligger Rind/Fjederholt å, som på stækningen er B2-målsat. 1 km nord for ejendommen ligger Søby å, som løber til Rind å. Søby å er på stækningen B2-målsat. Vandløb og målsætninger fremgår af afgørelsens bilag 9. Målsætningerne er ifølge Regionplan 2005 fra Ringkøbing Amt nu Landsplandirektiver.

Jf. Regionplanen må vandløbene ikke anvendes til formål der hindrer fastholdelse eller opnåelse af de fastsatte målsætninger. For alle målsatte vandløb er der i regionplanen fastsat krav til vand- og vandløbskvaliteten.

Målsætningen for alle vandløbene var ved den seneste undersøgelse iflg. regionplan opfyldt.

Udbringningsarealerne ligger flere steder tæt på vandløbene, men skrånere på intet sted stærkt ned mod vandløbene (> 6 grader), jf. bilag 9. Ingen af arealerne er beliggende op til søer omfattet af naturbeskyttelseslovens §3, ligesom ingen af arealerne eller ejendommen ligger i oplandet til målsatte søer. Erosion af udbragt husdyrgødning til vandløbene og søer under kraftige regnskyl vurderes på den baggrund ikke at udgøre en risiko, såfremt der opretholdes en dyrkningsfri bræmme på 2 m jf. Vandløbslovens § 69.

Der er kommunens vurdering, at landbrugsdrift, herunder udspreddning af gylle i sædvanligt omfang og efter gældende regler på de vandløbs- og sønære arealer, ikke vil påvirke flora og fauna i de aktuelle vandløb og søer. Sekundære effekter som eksempelvis øget udvaskning af næringsalte vurderes ikke at have betydning for vandløbsmiljøet. Den ansøgte, fremtidige drift på ejendommen, og på bedriftens udbringningsarealer, vurderes ikke være i modstrid med regionplanens vandløbsmålsætninger og naturbeskyttelseslovens bestemmelser om beskyttede naturtyper. Herning Kommune vurderer således, at der ikke er særlige forhold, der betyder, at der skal stilles skærpede vilkår i den godkendte projekt.

- Marint opland

Ejendommen og udspreddningsarealerne ligger i oplandene til Ringkøbing Fjord.

"Ringkøbing Fjord er i Regionsplan 2005 målsat med en skærpet målsætning, da fjorden er et Natura 2000-område. En risikoanalyse af Ringkøbing Fjord fra Miljøministeriet⁹ har vist, at fjorden er i risiko for ikke at opfylde miljømålet i 2015. Hovedårsagen er en for stor tilførsel af næringsstoffer (kvælstof og fosfor) fra oplandet, som blandt andet stimulerer væksten af planteplankton, søsalat og algebekvoksninger på bundplanterne og dermed har en negativt effekt på miljøtilstanden i fjorden. Næringsstoffbelastningen vanskeliggør derfor opfyldelsen af målsætningerne for fjorden. Hvilket resulterer i at risikoanalysen viser, at kun med en lavere næringsstofftilførsel kan miljømålet nås i områdets kystvande. Arealanvendelsen i oplandet til Ringkøbing Fjord er domineret af landbrug, og andelen af landbrugsjord udgør 60 procent, hvilket er 2 procent lavere end landsgennemsnittet."

Kort over arealernes placering i fht. N- og P klasser fremgår af bilag 10.

Nitrat

Beskyttelsesniveauet for nitrat er defineret som en skærpelse af det generelle harmonikrav ud fra nitratklasserne 1-3, som er de kvælstof-følsomme områder i forhold til hav & fjord. Afhængig af udbringningsarealernes placering, vil der på bedriftsniveau blive beregnet et samlet krav til hele bedriften. Reduktionspotentialen, som ligger bag nitratklassen, er et udtryk for, hvor stor en del af kvælstoffet der bliver tilbageholdt i jorden og derved ikke kommer ud i de danske farvande.

Da alle arealer ligger udenfor nitratklasse 1-3, er arealerne robuste, da man har vurderet at de ligger i et opland til et natura 2000 område der er sårbart overfor kvælstofudvaskning, men mellem 75-100 % af kvælstoffet tilbageholdes jf. sårbarhedskortet og reduktionskortet udarbejdet af Miljøstyrelsen i forbindelse med udpegningen af nitratklasserne. Det vil sige, at det er vurderet at recipienten (primært det marine miljø) er sårbart i forhold til nitratudledning men at reduktionspotentialen er højt (reduktion af nitrat til frit atmosfærisk kvælstof) mellem marken og recipienten. Herning Kommune vurderer derfor, at de generelle harmoniregler tilstrækkelige i forhold til kravene for overfladevand og der er ikke krav om yderligere vilkår.

Indholdet af næringsstoffer i husdyrgødningen har stor betydning for tabet af ammoniak, nitrat og fosfor til omgivelserne. Indholdet af kvælstof og fosfor i den producerede husdyrgødning beregnes på grundlag af normtal for næringsstof i husdyrgødning, udarbejdet af Danmarks JordbrugsForskning.

Alle arealerne drives af tredjemand (aftalearealer). Da ingen af arealerne er beliggende i N, P eller nitratfølsomt grundvandsområde, fremgår det af husdyrloven, at de generelle regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen, herunder harmonireglerne, er tilstrækkelige til at sikre naturen og grundvandet. Herning Kommune vurderer, at arealerne er robuste mod N udvaskning. Kommunen finder på baggrund af gennemgang af naturtypernes sårbarhed i det konkrete projekt ikke at det er nødvendigt at stille skærpede vilkår i forhold til

⁹ Som en del af arbejdet med at færdiggøre Vand- og naturplaner for Danmark har Miljøministeriet lavet en risikovurdering af fjorde, søer mm. i Danmark. Analysen kan ses på http://www.vandognatur.dk/Emner/Vandplaner/Vandomraederne/I_8_Ringkoebing_Fjord.htm

kvælstof udover de generelle harmoniregler. Der er i afgørelsen stillet vilkår om, at ansøger skal sikre, at udbringning sker i overensstemmelse med gældende regler og god landmandspraksis.

Fosfor

Med hensyn til fosfor så ligger udbringningsarealerne i opland til natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor. Alle udspretningsarealerne ligger udenfor lavbund og dermed i fosforklasse 0. Herning Kommune vurderer derfor, at de generelle harmoniregler tilstrækkelige i forhold til kravene for overfladevand og der er ikke krav om yderligere vilkår, idet der ikke er risiko for overfladeafstrømning pga hældninger eller terrænforholdene.

Alle arealerne drives af tredjemand (aftalearealer). Da ingen af arealerne er beliggende i N, P eller nitratfølsomt grundvandsområde, fremgår det af husdyrloven, at de generelle regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen, herunder harmonireglerne, er tilstrækkelige til at sikre naturen og grundvandet. Herning Kommune vurderer, at arealerne er robuste mod P udvaskning. Kommunen finder på baggrund af gennemgang af naturtypernes sårbarhed i det konkrete projekt ikke, at det er nødvendigt at stille skærpede vilkår i forhold til kvælstof og fosfor udover de generelle harmoniregler. Der er i afgørelsen stillet vilkår om, at ansøger skal sikre, at udbringning sker i overensstemmelse med gældende regler og god landmandspraksis.

Det vurderes ud fra beregningerne, at dyreholdet ikke vil medføre en væsentlig øget miljøpåvirkning af Ringkøbing Fjord.

- Internationale naturbeskyttelsesområder - vandområder

Herning Kommune er internationalt forpligtet til at beskytte og bevare plante- og dyrearter, levesteder for plante- og dyrearter, samt naturtyper af international værdi. Udpegningsgrundlag opdateres som udgangspunkt hvert 6. år og kan ses på www.blst.dk.

Tilladelser til aktiviteter i eller udenfor internationale naturbeskyttelsesområder må ikke kunne forringe områdets naturtyper og levestederne for arterne eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, området er udpeget for. I Ramsarområder skal beskyttelsen af områderne tillige fremmes.

"Ringkøbing Fjord er i Regionsplan 2005 målsat med en skærpet målsætning, da fjorden er et Natura 2000-område. En risikoanalyse af Ringkøbing Fjord fra Miljøministeriet¹⁰ har vist, at fjorden er i risiko for ikke at opfylde miljømålet i 2015. Hovedårsagen er en for stor tilførsel af næringsstoffer (kvælstof og fosfor) fra oplandet, som blandt andet stimulerer væksten af planteplankton, søsalat og algebevoksninger på bundplanterne og dermed har en negativt effekt på miljøtilstanden i fjorden. Næringsstofbelastningen vanskeliggør derfor opfyldelsen af målsætningerne for fjorden. Hvilket resulterer i at risikoanalysen viser, at kun med en lavere næringsstofflørsel kan miljømålet nås i områdets kystvande. Arealanvendelsen i oplandet til Ringkøbing Fjord er domineret af landbrug, og andelen af landbrugsjord udgør 60 procent, hvilket er 2 procent lavere end landgennemsnittet." Afstanden til fjorden fra ejendommen er forholdsvis stor.

Nærmeste EF-habitatområde er Skjern Å nr. 61. Skjern Å EF-habitatområde ligger cirka 1,8 km sydvest for husdyrbruget og cirka 500 m fra nærmeste udbringningsareal. Skjern Å er A-målsat i Regionplan 2005. For A-målsatte områder er målet, at de bevares med deres sjældne plante- og dyreliv intakt, og der gøres en særlig indsats for at videreudvikle naturværdierne. Endvidere er Skjern Å udpeget som EF-habitatområde på baggrund af blandt andet Grøn kølleguldsmed, Havlampret, Bæklampret, Flodlampret, laks, Odder og Vand-ranke. Også naturtyperne at være et vandløb med vandplanter og artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund er en del af udpegningsgrundlaget. Grøn Kølleguldsmed er medtaget på Habitatsdirektivets bilag 4 og er udpeget som en af de arter Herning Kommune er særlig forpligtet til at passe på. Ifølge Den Danske Rødliste blev guldsmeden tidligere negativt påvirket af eutrofiering, udretning af vandløb og hårdhændet vandløbsvedligeholdelse. Da tilstanden i vandløbene er i bedring, er det nu formentlig udelukkende hård vandløbsvedligeholdelse, som kan påvirke arten negativt.

Ingen af udspretningsarealerne ligger indenfor ovennævnte områder, men ejendommen og udspretningsarealerne ligger i oplandet til Ringkøbing Fjord og Skjern å.

Al produceret gylle afsættes til aftalearealer hos tredjemand. Herning Kommune vurderer samlet, at arealerne er beliggende i robuste områder der har en stor reduktionskapacitet for kvælstof og en stor bindingskapacitet for fosfor. Ingen af arealerne ligger indenfor habi-

¹⁰ Som en del af arbejdet med at færdiggøre Vand- og naturplaner for Danmark har Miljøministeriet lavet en risikovurdering af fjorde, søer mm. i Danmark. Analysen kan ses på http://www.vandognatur.dk/Emner/Vandplaner/Vandomraaederne/I_8_Ringkoebing_Fjord.htm

tatområde men ejendommen og udspretningsarealerne ligger i oplandet til Ringkøbing Fjord. Flere af arealerne ligger ved højt målsatte vandløb, men er ikke egentligt vandløbsnære og terrænhældningen fra arealerne mod vandløbene er lille.

Det vurderes, jf. habitatbekendtgørelsen¹¹ med baggrund i ovenstående og med overholdelse af husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle regler, at udvidelsen og afsætning af gylle til aftalearealerne ikke vil forringe områdets naturtyper og levestederne for arterne eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, som de internationale naturbeskyttelsesområder er udpeget på baggrund af. Kommunen har dermed vurderet, at projektet ikke vil påvirke Natura 2000-områderne væsentligt, og der er derfor ikke foretaget en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Vurderingen er lavet på baggrund af den viden kommunen har på området.

- Kumulativ effekt

I forhold til den kumulative effekt vurderes det, at bedriften ikke i sig selv kan påvirke fjordområderne, men i kumulation med de øvrige landbrug i oplandet kan der være en påvirkning. Da ejendommen overholder de generelle landbrugsregler og husdyrlovens beskyttelsesniveau er det vurderet, at udvidelsen ikke vil medvirke til en væsentlig forringelse af forholdene i havområderne.

Udvidelse af husdyrproduktionen på ejendommen vurderes, såfremt gældende regler overholdes, ikke at medføre væsentlige påvirkninger af relevante vandløb. Bedriften overholder de generelle landbrugsregler.

Det vurderes derfor, at udvidelsen er i overensstemmelse med regionplanens målsætninger og habitatdirektivet, hvad angår de ferske overfladevande og de marine områder.

Det vurderes samlet for overfladevand at ansøgte projekt overholder det i husdyrloven fastlagte beskyttelsesniveau for Ringkøbing Fjord. Der er ikke naturområder, hvor det skønnes nødvendigt at indføre et strengere beskyttelsesniveau end det i loven anførte.

Natur

- Areal status

Ejendommen er beliggende i landzone og i område som i regionplanen er udpeget som jordbrugsområde, det samme gælder for udspretningsarealerne.

- Økologiske spredningskorridorer

Spredningskorridorer er udpeget for at modvirke fragmenteringen af naturområder og forbedre spredningsmulighederne for den vilde flora og fauna. Afhængig af særlige arters spredningsbehov kan læhegn med 'fodpose', ekstensivt drevne landbrugsarealer samt etablering af vandhuller og dyrkningsfrie bræmmer langs vandløb medvirke til forbedring af særlige arters spredningsmuligheder i landskabet.

Ingen af udbringningsarealerne ligger i områder, der i Regionplan 2005 er udpeget som spredningskorridor.

- Beskyttede sten- og jorddiger

Ved sten- og jorddiger og lign. forstås menneskeskabte, linieformede forhøjninger af sten, jord, græstørv, tang eller lignende materialer, som fungerer eller har fungeret som hegn og har eller har haft til formål at markere administrative, ejendoms- eller anvendelsesmæssige skel i landskabet. Digerne er vigtige elementer i kulturlandskabet, som både viser tidligere tiders arealudnyttelse, ejendoms- og administrationsforhold, fungerer som levesteder og spredningskorridorer for dyr og planter og bidrager til et afvekslende landskab, ofte med egnstypiske digestrukturer.

Der er beskyttede diger efter Museumslovens § 29a ved to af ejendommens arealer (areal 48-0 og 48-4). Herning Kommune forudsætter, at disse diger ifm. markdriften ikke ændres eller fjernes uden kommunens tilladelse.

- Fredede fortidsminder

Der er en gravhøje ved udspretningsarealer 4-0. Kommunen bemærker, at der i henhold til § 29f i Museumsloven ikke må foretages jordbehandling, gødes eller plantes (herunder også juletræer og lignende) på gravhøje og inden for en afstand af 2 m fra dem. Jf. § 18 i Lov om naturbeskyttelse må der endvidere ikke etableres ny beplantning eller foretages lignende ændring i tilstanden af arealet inden

¹¹ Bekendtgørelse nr. 408 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter af 1. maj 2007

for 100 meters afstand fra gravhøje, medmindre kommunen meddeler dispensation hertil. Herning Kommune forudsætter, at de gældende regler overholdes.

- Beskyttede naturtyper

På det vedlagte kort (bilag 8) er angivet, hvilke naturtyper der ved ejendommen og ved ejendommens arealer er registreret efter § 3 i Lov om naturbeskyttelse og hvilke af disse der jf. kommunen er udpeget efter § 7 i lov om husdyrbrug (bilag 6).

Nærmeste § 3 naturareal der er udpeget jf. § 7 i husdyrloven (bilag 6):

- 2.300 m vest nordvest for staldanlægget ligger en hede > 10 ha. Heden er målsat som C målsat natur-i Regionplanen fra 2005.

De nærmeste § 3 naturarealer inden for 1.000 m ift. ejendommen er (bilag 8):

- vest for ejendommen, i en afstand af ca. 250 m fra ejendommen og 225 meter fra nærmeste stald, ligger et mindre C- målsat hedeområde.
- 840 meter nord for ejendommen ligger en sø, omfattet af § 3 pga. større end 100 m².
- 850 meter nordvest for ejendommen ligger et B-målsat moseområde med dynd-star, maj-gøgeurt, mose-troldurt og andre fine moseplanter.
- 980 meter syd sydvest for ejendommen ligger en C-målsat mose og en mindre sø omfattet af § 3 pga. større end 100 m².
- 980 meter syd for ejendommen ligger en mindre sø omfattet af § 3 pga. større end 100 m².

Naturområder (søer, vandløb, heder, moser og lignende, strandenge og ferske enge og overdrev), der er beskyttede i henhold til § 3 i Lov om naturbeskyttelse må generelt ikke tilføres gødningsstoffer.

Ferske enge og overdrev må dog anvendes som før lovens ikrafttræden i 1992. Det vil sige at driften af arealerne ikke må intensiveres i forhold til årene før 1992. Dette indebærer bl.a. at de 2 naturtyper højst må tilføres samme mængde gødning som i perioden op til 1992. Naturenge og overdrev vil normalt slet ikke eller kun i beskedent omfang blive tilført gødningsstoffer. Kontakt evt. kommunen for uddybende information vedr. drift af beskyttede naturområder.

Der er ikke registreret § 3 naturområder indenfor udbringningsarealet.

På baggrund af ansøgningen vurderes udvidelsen ikke at indebære væsentlige ændringer i markdriften. Markdrift i form af omlægning, gødskning, behandling med plantebeskyttelsesmidler og andre jordbrugsaktiviteter antages derfor ikke at give anledning til øget påvirkning af områdets beskyttede naturtyper.

- Beskyttede naturtyper og ammoniakvilkår

Hovedreglen, med den nye miljøgodkendelsesordning er, at der i kraft af den generelle reduktion af ammoniaktabet og etablering af bufferzoner om udpegede naturområder (§ 7 arealer), er taget det nødvendige hensyn til naturområder efter § 3 i naturbeskyttelsesloven. Udbringning af flydende husdyrgødning på marker beliggende i en afstand på under 1.000 meter fra et § 7 areal er omfattet af krav om nedfældning efter husdyrgødningsbekendtgørelsens¹² §§ 24 og 38. På de vedlagte kort (bilag 6 og 8) er angivet, hvilke naturtyper der er nær bedriften og udbringningsarealerne er registreret efter § 7 og hvilke udbringningsarealer der ligger indenfor bufferzonen og derfor omfattes af krav om nedfældning.

Udvidelsen medfører en meremission fra anlægget på 1.077 kg N/år, således at den samlede emission i alt bliver 6.361 kg N/år. Bedriften ligger udenfor bufferzone I og II i forhold til § 7 arealer, hvorfor der ikke ift. det individuelle ammoniakkrav stilles yderligere reduktionskrav. Det beregnede bidrag til § 7 arealet fra stald og lager er beregnet til 0,00 kg N/Ha, da afstanden til området er større end 1.000 meter. Da der er tale om en udvidelse af et husdyrbrug over 75 DE stilles der et generelt krav om 25 % reduktion (2009) af ammoniakemissionen i forhold til det tidssvarende staldsystem. Med eksisterende indretning samt overdækning af begge gyllebeholdere samt anvendelse af foder med mindre kvælstofindhold end normen (foderkorrektion) overholdes kravet om 25 % reduktion af ammoniaktab fra stald og lager. Der reduceres med 2 kg N/år udover det, der er nødvendigt for at opfylde kravet.

¹² Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 1695 af 19/12/2006.

Kravet om 25 % reduktion af NH₃ tab fra stald og lager er delvist opfyldt ved at foretage korrektion af kvælstof-indhold i husdyrgødning ud fra type 2 korrektioner. Kvælstofindholdet beregnes normalt efter normal, beregningen kan imidlertid beregnes ud fra de faktiske produktionsforhold. Ved en såkaldt type 2 korrektion beregnes kvælstofindholdet ud fra de faktiske produktionsforhold på bedriften i forhold til foderforbrug og fodersammensætning samt ind- og afgangsvægt/alders. Ved anvendelse af type 2 korrektion dokumenteres der en mindre udskillelse af kvælstof i husdyrgødningen, hvilket igen medfører en mindre ammoniakemission. Korrektionsmetoden er beskrevet i Plantedirektoratets vejledning om gødsknings- og harmoniregler.

Der er derfor sat vilkår til korrektionsfaktoren type 2-korrektion samtlige slagtesvin på hele bedriften. Indhold af råprotein i foderet samt indgangsvægt/afgangsvægt samt at korrektion af kvælstofindhold i husdyrgødning beregnes ud fra standardforudsætninger for husdyrgødningsproduktion med udgangspunkt i 2005/2006.

Type 2 korrektionen for det ansøgte indhold giver 0,99, dvs. korrektionen giver en ammoniakreduktion på 1,5 % af ammoniakemissionen fra alle slagtesvin. ($1\frac{1}{2}$ gange reduktionen $(1 - 0,99) * 1,5 * 100 \%$).

Disse ændringer er en forudsætning for opfyldelse af kravene til reduktion af ammoniakemissionen og der er derfor også sat krav til disse forhold (type 2 korrektioner) og til dokumentation af dette.

Ammoniaktab, fra stalde, lagere og i forbindelse med udbringning af husdyrgødning, er en af de væsentlige trusler mod næringsfattige naturtyper. Derfor vurderes der på disse næringsfattige naturområders tålegrænse i forhold til tilført kg kvælstof pr. år. Vurderingen sker næsten udelukkende på naturområder som, skov, overdrev, hede, eng og mose. Begrundelsen herfor skal findes i, at danske søer generelt ikke er følsomme for deposition af kvælstof fra luftbåren kvælstof. Der findes dog et begrænset antal meget følsomme søer, Lobeliesøer, der hører til den mest følsomme danske naturtype.

Der er i forbindelse med ansøgningen foretaget depositionsregninger i 5 naturpunkter i § 3 naturområder.

Der er således foretaget depositionsregninger i det nærvæd liggende C-målsatte hedeområde, som ligger ca. 250 meter vest for ejendommen og 225 meter fra nærmeste stald. Merdepositionen hertil er beregnet til 0,22 kg/ha. Tålegrænsen for området er vurderet til 10-25 kg/ha/år. Samlet N-deposition fra ejendommen er lidt over 1,33 kg N/ha/år. Med en baggrundsbelastning på 14 kg vil den totale belastning på heden være 15,33 kg N/ha/år. Heden fremstår lysåben med kun ganske lidt trævækst (ortofoto 2008). Herning Kommune vurderer derfor, at heden ikke er overbelastet med N og en øget N-deposition på godt 1,33 kg/ha/år vil ikke medføre væsentlig negativ virkning på heden.

Der er desuden foretaget depositionsregninger i et moseområde 1.230 meter nord for ejendommen og 1.200 meter fra nærmeste stald. Merdepositionen på disse er beregnet til 0,06 kg/ha. Tålegrænsen for området er vurderet til 5-25 kg/ha/år. Samlet N-deposition fra ejendommen i området er 0,37 kg N/ha/år. Mosen er B-målsat på baggrund af forekomst af dyndstar, majgøgeurt, mose-troldurt og andre fine moseplanter". Mosen er delvis tilgroet. Den totale N-belastning på mosen, der efter udvidelsen vil være på 14,37 kg/ha/år, vurderes ikke at medføre væsentlig negativ virkning på mosens tilstand.

I det C-målsatte overdrevsområde 1.230 meter nordvest og nord for ejendommen og 1.210 meter fra nærmeste stald, samt i de ligeledes C-målsatte hedeområder hhv. 1.825 meter og 1600 meter nordøst og nord for ejendommen (1.795 meter og 1.570 meter fra nærmeste stald) er merdepositionen beregnet til hhv. 0,03, 0,03 og 0,04 kg/ha/år. Tålegrænsen for områderne er vurderet til 10-25 kg/ha/år. Merbelastningen på områderne vurderes at være så lille, at der ikke vil være tale om en væsentlig belastning af disse naturområder som følge af udvidelsen.

De nævnte naturtyper findes naturligt under næringsfattige forhold, og er dermed følsomme overfor en forøgelse i kvælstofdepositionen. Tålegrænsen for områderne afhænger af type, således at C-målsatte områder vurderes til at have en tålegrænse der ligger i den øvre ende af intervallerne og B-målsatte områder i den nedre ende af intervallet for det enkelte område. Baggrundsbelastningen for området er vurderet til ca. 14 kg N/ha/år¹³.

- Kumulativ effekt

¹³<http://www.dmu.dk/Luft/Lufforurenings-modeller/Deposition/Danmark/>

Da bedriften ligger mere en 1.000 meter væk fra nærmeste § 7 område og bidraget til ammoniakdeposition beregningsmæssigt er på 0,00 kgN/Ha, er der ikke undersøgt for andre ejendommen med mere end 75 DE.

- Internationale naturbeskyttelsesområder – terrestrisk natur

Ingen af bedriftens arealer ligger inden for områder, der er udpeget som internationale naturbeskyttelsesområder.

"Den største del af Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen, som dækker den sydlige og centrale del af Ringkøbing Fjord, Skjern Å, Stadil Fjord og Vest Stadil Fjord, er udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde, Natura 2000-områder. Ringkøbing Fjord er således udpeget som Ramsar-, EF-fuglebeskyttelsesområde og EF-habitatområde.

- EF-fuglebeskyttelsesområderne er områder, der har til formål at beskytte og forbedre levevilkårene for de vilde fuglearter i EU.
- Ramsarområder er vådområder med rigt fugleliv og så mange vandfugle, at de har international betydning. Områderne er indeholdt i EF-fuglebeskyttelsesområderne.
- EF-habitatområder er områder, der er udpeget på baggrund af naturtyper og arter, som er af betydning for EU.

Udpegningen af Ringkøbing Fjord til internationalt beskyttelsesområde betyder, at alle tilladelser til aktiviteter i eller udenfor området ikke må kunne forringe området naturtyper og levestederne for arterne eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, området er udpeget for. I Ramsarområder skal beskyttelsen af områderne tillige fremmes.

Ringkøbing Fjord er udpeget på grund af dens bevaringsværdige naturværdier i form af specielle plante- og dyrearter. For eksempel er fjorden levested for flere kystfugle og adgangsvej for laks på vandring til og fra Skjern Å. Endvidere består dele af fjorden af naturtypen kystlagune, der er vurderet som en særlig truet naturtype af international værdi.

Som tidligere nævnt er målsætningerne for fjorden ikke opfyldt og en risikoanalyse af Ringkøbing Fjord fra Miljøministeriet¹⁴ har vist, at fjorden er i risiko for ikke at opfylde miljømålet i 2015. Hovedårsagen er en for stor tilførsel af næringsstoffer (kvælstof og fosfor) fra oplandet.

Bundplanterne er en nøgleparameter for miljøtilstanden i Ringkøbing Fjord og af stor betydning for de fuglearter, som Ringkøbing Fjord er udpeget for. Når der sker en tilbagegang i mængden af bundplanter, vil det mindske fødegrundlaget for en række af de fuglearter. Da mængden og dybdeudbredelsen af bundplanterne er styret af lys, er vandets klarhed en god parameter til at registrere og beskrive mulighederne for udbredelsen af bundplanter. Derfor er disse forhold fremhævet i den regionale målsætning for fjorden. Dermed vanskeliggør næringsstofbelastningen opfyldelsen af målsætningerne for fjorden. Risikoanalysen viser således, at kun med en lavere næringsstofftilførsel kan miljømålene nås i områdets kystvande."

Nærmeste EF-habitatområde er Skjern Å nr. 61. Skjern Å EF-habitatområde ligger cirka 1,8 km sydvest for husdyrbruget og cirka 500 m fra nærmeste aftale udbringningsareal. Skjern Å er A-målsat i Regionplan 2005. For A-målsatte områder er målet, at de bevares med deres sjældne plante- og dyreliv intakt, og der gøres en særlig indsats for at videreudvikle naturværdierne. Endvidere er Skjern Å udpeget som EF-habitatområde på baggrund af blandt andet Grøn kølleguldsmed, Havlampret, Bæklampret, Flodlampret, laks, Odder og Vand-ranke. Også naturtyperne at være et vandløb med vandplanter og artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund er en del af udpegningsgrundlaget. Grøn Kølleguldsmed er medtaget på Habitatsdirektivets bilag 4 og er udpeget som en af de arter Herning Kommune er særlig forpligtet til at passe på. Ifølge Den Danske Rødliste blev guldsmeden tidligere negativ påvirket af eutrofiering, udretning af vandløb og hårdhændet vandløbsvedligeholdelse. Da tilstanden i vandløbene er i bedring, er det nu formentlig udelukkende hård vandløbsvedligeholdelse, som kan påvirke arten negativt.

Da svinebedriften ikke er beliggende i eller omfatter arealer indenfor internationale naturbeskyttelsesområder, vurderes ammoniakfordampning umiddelbart at være eneste potentielle påvirkning af det nævnte internationale naturbeskyttelsesområde. Den totale N-deposition på habitatområdet (punkt 1.800 m sydvest for ejendom) fra det ansøgte samlede projekt er beregnet til 0,063 kg N/ha/år mod en total deposition på 0,052 kg N/ha/år fra det hidtidige staldanlæg. Beregningerne er lavet i it-regnearket version 5.8 fra 2009.

Ammoniakfordampningen fra bedriftens stalde og gylletanke vil således ikke medføre nogen målbar stigning i deposition på naturtyper i det nævnte internationale naturbeskyttelsesområde. Den samlede deposition på naturtyperne heri vurderes at være så lav, at den ik-

¹⁴ Som en del af arbejdet med at færdiggøre Vand- og naturplaner for Danmark har Miljøministeriet lavet en risikovurdering af fjorde, seer mm. i Danmark. Analysen kan ses på http://www.vandognatur.dk/Emner/Vandplaner/Vandomraaederne/I_8_Ringkoebing_Fjord.htm

ke har nogen væsentlig betydning på det nævnte internationale naturbeskyttelsesområde, og den stiger kun ganske lidt med det ansøgte projekt ift. nuddrift. Ammoniakdeposition aftager eksponentielt med afstand fra punktkilden. Ammoniaktabet fra bedriften vil derfor ikke bidrage til målbar merbelastning af andre habitatområder eller internationale naturbeskyttelsesområder, som ligger længere væk end det anførte område.

Ammoniakfordampning som følge af udvidelse af svinebedriften vurderes jf. habitatbekendtgørelsen derfor ikke at forringe tilstanden af naturtyper og arter, der er udpegningsgrundlag for internationale naturbeskyttelsesområder. Kommunen har dermed vurderet, at projektet ikke vil påvirke Natura 2000-områderne væsentligt, og der er derfor ikke foretaget en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Vurderingen er lavet på baggrund af den viden og de beregningsmetoder kommunen har på området.

- Artsfredninge, rødlistearter og Bilag IV-arter

I habitatdirektivets Bilag IV er opført en række arter, som skal ydes streng beskyttelse overalt i deres naturlige udbredelsesområde, også uden for de udpegede habitatområder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende blandt andet, at yngle- og rasteområde ikke må beskadiges eller ødelægges, og for planternes vedkommende blandt andet, at arterne ikke må indsamles, plukkes eller ødelægges.

På og umiddelbart op til husdyrbrugets arealer er kommunen ikke bekendt med forekomster af planter og dyr omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor eller bilag IV-arter.

En række dyr, som er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på egnen omkring landbruget. På baggrund af ”Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007, Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV” samt kommunens øvrige kendskab vurderes umiddelbart, at det kan være odder, markfirben, spidssnudet frø, løgfrø, vandflagermus og langøre flagermus. Udvidelsen vurderes at have en neutral effekt for de nævnte arter.

I det følgende gennemgås kort de relevante arter, dvs. de arter, der findes i regionen.

- Damflagermus er sjælden i Danmark, med hovedudbredelsesområde i Midt- og Østjylland. Herning Kommune er ikke i besiddelse af oplysninger om artens eventuelle forekomst indenfor dette område. Ud fra artens levevis vurderes det, at den ikke vil blive negativt påvirket af udvidelsen.
- Flere arter af småflagermus forekommer i Midtjylland og/eller Vestjylland. Herning Kommune er ikke i besiddelse af oplysninger om arternes eventuelle forekomst indenfor området. Ud fra arternes levevis vurderes det, at de ikke vil blive negativt påvirket af udvidelsen.
- Birkemus er kun kendt fra Limfjordsområdet. Da arten ikke er kendt fra dette område, vurderes det, at udvidelsen ikke har nogen indflydelse på arten.
- Løgfrø er vidt udbredt i Jylland. Herning Kommune er ikke i besiddelse af oplysninger om artens eventuelle forekomst indenfor området. Arten yngler i vandhuller med rent vand. Udyrkede bræmmer omkring vandhullerne kan være med til at sikre, at vandet forbliver rent. Det vurderes, at arten ikke vil blive negativt påvirket af udvidelsen.
- Strandudsens naturlige udbredelse omfatter hele Danmark, men den forekommer især i store antal i Vestjylland. Herning Kommune er ikke i besiddelse af oplysninger om artens eventuelle forekomst i området. Arten yngler oftest i lavvandede vandhuller, der tørrer ud hen på sommeren. Arten yngler tillige i næringsfattige søer. Der ligger flere målsatte og beskyttede søer tæt på husdyrbruget og i tilknytning til udbringningsarealer. Det vurderes, at arten ikke vil blive negativt påvirket af udvidelsen.
- Odderen forekommer i store dele af Jylland. Den forekommer muligvis i området. Odderen har gunstig bevaringsstatus i landsdelen. Ud fra artens levevis i øvrigt vurderes det, at den ikke vil blive negativt påvirket af udvidelsen.
- Markfirben er udbredt over det meste af Danmark, men sjælden blandt andet i den vestlige del af Midtjylland. Egnede levesteder er eksempelvis heder, overdrev, klitter, vejkanter, jembaneskråninger og grusgrave. Det vurderes, at arten ikke vil blive negativt påvirket af udvidelsen.
- Stor vandsalamander er almindelig i det meste af landet. Kommunen er ikke i besiddelse af oplysninger om artens eventuelle forekomst i området. Arten yngler i vandhuller, der ikke er beriget med næringsstoffer. Det vurderes, at arten ikke vil blive negativt påvirket af udvidelsen.
- Spidssnudet frø findes i næsten hele Danmark. De største bestande forekommer blandt andet i Vestjylland, og arten findes i søer, samt sandsynligvis i andre steder i forbindelse med husdyrbruget og udbringningsarealerne. Det vurderes, at arten ikke vil blive negativt påvirket af udvidelsen.

- Grøn kølleguldsmed findes kun i nogle få store jyske åsystemer, blandt andet i Storå. Grøn kølleguldsmed lever i larvestadiet i rene, iltrige og kølige vandløb. Der er en teoretisk mulighed for, at der ved uheld i forbindelse med håndtering af husdyrgødning kan ske en tilførsel af forurenende stoffer til Grøn Kølleguldsmeds levesteder i Skjern å. Det vurderes, at kun tilførsel af større mængder husdyrgødning (som følge af uheld med gylletanke/gylletransport) vil kunne have en negativ effekt på Grøn kølleguldsmed.

Det vurderes, at udvidelsen kun vil påvirke Bilag IV-arterne negativt ved alvorlige uheld i forbindelse med håndtering af husdyrgødningen (f.eks. udslip fra gylletanke). Der er i den forbindelse stillet vilkår således at dette ikke sker. Omvendt vurderes det, at lovlig håndtering af husdyrgødning indenfor udspretningsområdet ikke vil have nogen negativ effekt på arterne.

Herning Kommune vurderer at udvidelsen af bedriften ikke giver anledning til fastsættelse af specielle retningslinjer for naturbeskyttelse. Udvidelsen vurderes samlet ikke at være i strid med regionplanens retningslinjer for naturbeskyttelse.

Herning Kommune har derfor samlet vurderet,

- at udvidelsen ikke væsentligt vil forringe tilstanden af beskyttede naturtyper såvel i som udenfor NATURA 2000-områder, og
- at det på baggrund af den eksisterende viden om artenes udbredelse må antages, at udvidelsen ikke væsentligt vil forringe tilstand og levevilkår for truede plante- og dyrearter.¹⁵

Mangler i vurderingsgrundlaget

Miljøgodkendelsen og vurderingerne bygger på:

- Oplysninger, der er modtaget fra ansøger og dennes konsulent
- Kommunens egne oplysninger om områdets natur- og miljøforhold
- Områdets sårbarhed over for påvirkninger fra bedriften
- Regionplanens målsætninger og retningslinier, (Herning Kommuneplan 2009-2020)

Kommunen er opmærksom på, at vurderingen af bedriftens kumulative effekt på natur og miljø bygger på et utilstrækkeligt grundlag, men som er det for tiden bedst mulige. F.eks. foreligger ikke ajourførte oplysninger om dyreholdet i det betragtede område, herunder specielt ikke om nyere ændringer heraf, udvidelser eller nedlæggelser. Der arbejdes på en forbedret udveksling af data på nationalt plan.

Endvidere er kommunens egne mål og forudsætninger om sårbarhed, tålegrænser mv. er under løbende revision. Desuden er både beregningsmetoder og modeller, der skal anvendes for at forudsige påvirkninger fra såvel denne bedrift som fra bedrifter i et givet område under ét, er tilsvarende under opbygning.

Den kumulative påvirkning af områdets natur og miljø er ikke beregnet specifikt for udvidelsen af produktionen på ejendommen uden for bufferområderne. Dette skyldes at det nødvendige beregningsværktøj endnu ikke er udviklet, samt at muligheden for at sammenkøre data vedrørende husdyrproduktion fra andre ejendomme i et betragtet område ikke er til stede på en operationel måde.

Indtil disse ting er på plads, er det kommunens opfattelse, at der overordnet set for et givet område formentlig kun i begrænset omfang vil være tale om nettoudvidelser af husdyrproduktionen. Dette betyder generelt, at en udvidelse på en betragtet lokalitet i væsentligt omfang "modregnes" ved en reduktion på andre ejendomme, hvor produktionen nedlægges. Lokalt bliver der naturligvis tale om en forøgelse, men denne vil være indregnet og vurderet specifikt for udvidelsen.

For Herning Kommunes samlede vurdering af udvidelsen på Mindelundvej 4 gælder, at der ikke er væsentlige mangler i de foreliggende oplysninger, og at alle afgørende miljø- og naturpåvirkninger indgår i vurderingen af dyreholdet.

¹⁵ Jf. Skov- og Naturstyrelsens rødliste og habitatdirektivets lister med sårbare og beskyttelseskrævende arter.

Miljøteknisk beskrivelse

Følgende afsnit er baseret op oplysninger fra ansøger og angiver således, sammen med relevante kortbilag forudsætningerne for afgørelsen.

Oplysninger om ansøger og ejerforhold

Navn: Tanja Knutsson
Adresse: Ejstrupholmvej 13, 7330 Brande
Telefon: 97181388
Mobil: 21450532
e-mail: jacob.knutsson@mail.dk

Opstart af anlægsarbejder: 1-10-2009
Byggeri forventes afsluttet: 1-10-2009
Driftsstart staldanlæg: 1-10-2009

Beskrivelse af datoerne

Den ansøgte udvidelse iværksættes så snart sagsbehandlingen kan afsluttes.

Oplysninger om ejendommens placering

Lokalisering og landskab

Ejendommen ligger i et tyndt befolket område ca. 1.200 m NØ for nærmeste by, Arnborg. Den nærmeste beboelse ligger ca. 650 m SØ for ejendommens bygningsmasse.

Gylleaftalerne ligger indenfor en radius af 3 km fra bygningerne.

Ejendommens staldanlæg og gyllebeholdere er placeret i primær jordbrugsområde.

Der sker ingen udvendige bygningsmæssige ændringer eller tilbygninger, idet udvidelsen sker i eksisterende staldanlæg.

Landskabelige hensyn

Generelle afstandskrav	
	Faktisk afstand Fra nærmeste staldcenterum
Afstandsforhold fra ejendommen til nærmeste naboer (krav):	
Nærmeste nabo ift. udvidelse (krav 50 m)* (korteste afstand fra stald med udvidelse)	640
Nærmeste nabo, uden landbrugspligt*	640
Byzone* (Arnborg)	1.200
Samlet bebyggelse i landzone* (Arnborg)	1.200
Afstandsforhold fra nyetablerede staldbygning/gyllebeholder/ensilageplads (krav)**)	
Ikke almene vandindvindingsanlæg (25 m)	270
Almene vandindvindingsanlæg (50 m)	1.850
Vandløb (herunder dræn) og søer (15 m)	35
Offentlig vej / privat fællesvej (15 m)	70

Levnedsmiddelvirksomhed (25 m)	>>25 m
Beboelse samme ejendom (15 m)	53
Naboskel (30 m)	26 m (motorvejsbassin)

*Afstandskravet beregnes af www.husdyrgodkendelse.dk

*) Husdyrlovens § 6.

**) Husdyrlovens § 8.

Den ansøgte renovering af smågrisestalden og udvidelse af produktionen overholder alle de generelle afstandskrav. Der er ikke tale om nye bygninger.

Landskabelige hensyn

Ejendommen er beliggende i et landbrugsområde omgivet af flere mindre ejendomme. Arealerne omkring gården er udlagt til landbrugsdrift og gennemskåret af mange læhegn. Ca. 250 m V for ejendommen ligger et §3 beskyttet hedeareal. Endvidere er der ca. 900 m NV for ejendommen flere §3 beskyttede moser.

Ejendommen ligger i et landbrugsområde ca. 1,2 km nordøst for Arnborg. Ejendommen er beliggende i et landbrugsområde omgivet af flere mindre ejendomme. Arealerne omkring gården er udlagt til landbrugsdrift og gennemskåret af læhegn. Ejendommen ligger udenfor bufferzone I og II til § 7 hedearealer. Ca. 225 vest for ejendommen i en afstand af ca. 250 meter ligger en §3 udpeget hede. Nærmeste staldbygninger (rundbuestald 1 og gyllebeholder 3000 m³) ligger 225 m fra heden. Ca. 850-1200 meter nord og nordvest for ejendommen ligger et §3 udpeget mose og eng område. Ca. 800 meter nord for ejendommen ligger en mindre sø. Der er ikke andre § 3 naturområder indenfor 1000 meter fra ejendommen. Der bygges ikke nye stalde eller beholdere ifm. udvidelsen. Der er, mhp. at sikre, at udvidelsen ikke påvirker de anførte områder væsentligt, udført depositionsregninger i 5 naturpunkter i de ovenfor nævnte § 3 områder. Merbelastningen ligger på 0,22 kg/ha for nærmeste hedeområde og mellem 0,03 og 0,06 for de øvrige områder. Af regionplan 2005 fremgår, at områderne er C målsatte, med undtagelse af en mose 1.200 meter nord for ejendommen, som er B- målsat.

Der er omkring det meste af ejendommen, jf. bilag 1 afskærmende læhegn samt en del spredt beplantning, således at indsigten til ejendommen er begrænset – især fra Arnborg by mod sydvest. Ansøger vurderer, at ejendommens bygninger ligger godt afskærmet ifht. nærmeste naboer.

Lysforhold

Produktionen foregår i lukkede stalde, - deraf begrænsede gener fra lys. Ejendommen har belysning på befæstede arealer og pladser som primært anvendes i årets mørke måneder. Der er lys på alle udleveringsramper.

Husdyrgødning

Opbevaringskapacitet for gylle						
	Anlægsnummer, jf. bilag 1	Dimension	Opført	Sidst kontrolleret	Størrelse m ³	Lagerandel %
Gylletank – 3.000 m ³ Beton elementer på støbt bund	11	27,64 m i diameter, 5 m. dyb	1996	2007	3.000	29
Gylletank ny – 1.600 m ³ Beton elementer på støbt bund	12	22,57 m i diameter, 4 m. dyb	1979	2007	1.600	54
Gyllekanal					1.000	17
Kapacitet i alt					5.600	100

Der er etableret beplantning rundt om begge gyllebeholdere

Årlig produktion af husdyrgødning til gyllebeholder efter udvidelsen

Der produceres årligt, baseret på beregninger og normtal, 5.432 m³ gylle fra slagtesvin inkl. drikkevandsspild og vaskevand. Gylle ledes til gyllebeholder. Der opbevares og anvendes ikke husdyrgødning fra andre ejendomme samt udspreddes slam eller andet affald.

Opbevaringskapaciteten på 5.600 m³ svarer til en beregnet kapacitet på 9,28 mdr.

BAT-redegørelse-opbevaring

Beholderen kan modstå mekaniske, termiske samt kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring. Lageret tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse. Gyllen omrøres kun i forbindelse med tømning eller overpumpning til vogn. Tanken er tilmeldt de lovpålagte regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tanken hvert 10. år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

I forbindelse med udvidelsen overdækkes begge beholdere med teltoverdækning, hvorved ammoniakemissionen fra beholderne reduceres. Højden på overdækningen svarer til ca. 6 m.

Følgende BAT teknologier fravalgt med de angivne begrundelser:

Virkemiddel	Begrundelse for fravalg incl. økonomi
Gylleseparation	Anvendelse af separation udløses oftest af et ønske om at reducere harmoniareal eller ejerkrav til produktionen. Ejendommen råder over et fornuftigt udsprængningsareal set i forhold til den ansøgte drift. Udgiften til et separationsanlæg er på mindst 1.000.000 kr + driftsomkostninger synes irrelevant når ansøger (incl. gylleaftaler) råder over udsprængningsareal til hele driften.

BAT-redegørelse udbringning

Ansøger anfører i ansøgningen, at al jord er udlejet og gylle udbringes efter gylleaftaler på jorden. Der er i lejeaftalerne klausul om at lejer skal aftale gylle fra Mindelundvej 4 i de i ansøgningen anførte mængder.

Om foråret udbringes husdyrgødningen inden såning af vårsæd normalt ved nedfældning, mens husdyrgødning udbringes ved slangeudlægning i vintersæd. Gylleudbringningen udføres med de nyeste og mest moderne gylleudstyr og med overholdelse af gældende regler. Forventede transportveje for gylleudbringning fremgår af bilag 4.

Det bemærkes, at der fra den 1. august 2007 er et generelt krav om nedfældning af flydende husdyrgødning på sort jord og græsmarker i en afstand af 1.000 meter fra de naturarealer, der er omfattet af "bufferzonereglen". Der er ikke arealer i ansøgninger, der ligger i bufferzone. Fra 2011 er der dog et generelt krav om, at alt flydende husdyrgødning skal nedfældes på sort jord og på græsmarker.

Ansøger afsættes til aftalearealer, men vil sikre, at markdriften i videst mulig omfang overholder de til enhver tid gældende regler og foregår i overensstemmelse med BAT.

Foder

Der anvendes vådfoder i stalden. I forbindelse med råvareleverancer og fremstilling af foder kan der opstå støvgener. Støvpartiklerne vil, grundet deres størrelse, være koncentreret i og omkring ejendommens foderlade og blanderum. Der vil således ikke være støvgener hos nærmeste nabo 640 m fra produktionen.

Ved udvidelsen vil produktionen af slagtesvin forøges. Foderanlæg, type og blanding vil være uændret, kun mængderne af foder, som forarbejdes, vil øges.

Støvgener i forbindelse med transporter på grusvej forventes ikke væsentligt ændret i forhold til den nuværende drift.

Støvgener i forbindelse med opbevaring og tørring af korn på ejendommen, vil ligeledes være koncentreret til området omkring lageret. Støvpartiklernes størrelse og vægt taget i betragtning vil det være usandsynligt, at støv fra denne arbejdsfunktion skulle give anledning til gener i lokalområdet.

Opbevaring af foder

Foderråvarer opbevares i udendørs siloer samt i indendørs siloer. Foderopbevaringen sker således:

- 2 stk. 18 t tilskudsfordersiloer (træsiloer m. stålramme, placeret i foderladen)

- 4 stk. 7 t kornsiloer i glasfiber ("Ny placering af siloer", nr. 13 på bilag 1. Udendørs siloer, der i forbindelse med udvidelsen flyttes om til foderladen, bygning 6)
- En 8 t færdigvare silo af træ med stål skellet i foderladen
- En 4 tons kornsilo i glasfiber i foderladen

Fornuværende indkøbes der færdig foder til produktionen (ca. 2.400 tons). I forbindelse med udvidelsen baseres foderet på korn (1.900 tons) og tilskudsfoder (950 tons)

BAT-redegørelse

Der fodres med vådfoder, - forskellige blandinger alt efter alder. Foderet er tilpasset grisenes fysiologiske formåen og alder. Jo ældre grisen er desto færre næringsstoffer indeholder foderet. Dermed begrænses udledningen af næringsstoffer i naturen mest mulig.

Foderplaner, -indholdsmængder og sammensætning udarbejdes i samarbejde med foderkonsulent og sikrer at der anvendes nyeste viden indenfor svinefodring.

Der anvendes fasefodring i besætningen. Således tilpasses foderet grisenes fysiologiske formåen over hele vækstperioden. Der anvendes som minimum 2 faser i besætningen, - men svineproducenten kan frit øge antallet af blandinger efter behov.

Der tilsættes fytase til foderet, -indholdsmængden balanceres efter blandingeres kornindhold. Således vil tilsætningen variere over året, dog således at blandingerne som minimum indeholder 60 % FTU og tilsætningen øges indtil 100 % FTU, når der fodres med store mængder korn.

Ansøger vælger frit den bedste produktionsøkonomiske løsning ved dosering af fytase, enzymer, tilsætning af frie aminosyrer og råvarer.

For at begrænse udledningen af N og P fra svinene arbejdes der på at få en høj fodereffektivitet og tilvækst som muligt. Derfor udføres der jævnligt E-kontrol (Der er stillet vilkår – vilkår 25 herfor) for at overholde af besætningen med dertil hørende opfølgning.

Der tilsættes enzymer til foderet i de foderblandinger det er relevant. Enzymerne forbedrer dyrets foderudnyttelse, og derved mindskes udskillelsen af næringsstoffer i gødningen.

Følgende foderteknologier er fravalgt:

Virkemiddel	Begrundelse for fravalg incl. økonomi
Benzoesyre i foderet	Anvendes primært til slagtesvin, men er fravalgt pga. den høje pris ifht. udbyttet på den ansøgte produktion. Med forventet prissætning af Benzoe syre i 2009 vil omkostningen udgøre ca. 25 kr/slagtesvin. Med nutidens DB i slagtesvineproduktionen på 100 kr er tilsætning af Benzoesyre ikke økonomisk relevant.

Minimering af spild

Foderet blæses / snegles ind til opbevaring i siloer, der er ikke spild forbundet med denne transport. Fodertildeling foregår via lukkede rørstrenger med udfodring i krybber. Foderspild i staldene søges minimeret ved fokus på formalingsgrad, fast gulv eller flise under krybberne samt vandforsyning i forbindelse med udfodring.

Soyaskrå, mineraler og valle indkøbes til produktionen. Byg og hvede avles så vidt muligt på egne arealer og vil dække cirka 75 % af forbruget, resten indkøbes. Der anvendes vådfoder og tørfoder i stalden.

Der anvendes halm som strøelse i stierne samt til etablering af flydelag i den eksisterende gyllebeholder. Forbruget i nudriften er cirka 5 tons per år, og i ansøgt drift anslås forbruget uændret.

Harmoniregler

Landbrugsjord til rådighed	
	Ansøgt
Ejet*	0 ha
Aftale**	326,24 ha
I alt	326,64 ha

*Der er i ansøgningssystemet angivet et areal på 0,4 ha af beregningstekniske årsager. Arealet svarer til ejendommens gårdspladsareal og er således ikke harmoniareal i ansøgningen.

** ejet af:

Allan Poulsen, Feldbakvej 3, 7430 Ikast
Bjarne Skov, Toksvigvej 9, 7400 Herning
Jens Uth, Skovbjergvej 6, 7400 Herning
Karsten Bøndergård Velhustedvej 35, 6933 Kibæk

Harmoniarealet

Ejendommens produktion af husdyrgødning er på 421,01 DE. Hele produktionen fraføres til gylleaftalerne.

Med et harmonital på 1,4 DE pr. ha og en produktion på 421,01 DE i svin er harmoniarealkravet beregnet til 300,72 ha aftaleareal.

Der modtages ikke slam eller andet affald til udspredning på udbringningsarealet.

Bedriftens indretning og drift

Der er ingen biaktiviteter.

Staldanlæg

Se oversigt over indretningen på bilag 1.

Indretningen af bedriften før og efter **udvidelsen** fremgår af følgende:

	Før udvidelsen	Efter udvidelsen	Ændring	Staldtype/BAT
	Dyrehold	Dyrehold	DE	
Nyere Slagtesvinestald (stald 5)				
Slagtesvin	6.196 (25-92 kg) 1.792 stipladser 153,79 DE	7.000 (30-105 kg) 1.792 stipladser 210,50 DE	56,71	Stalden er i drift med fuldspaltegulv. Denne staldtype vil fra 2015 ikke længere være tilladt til slagtesvin. Bundtypen vil i det løbende vedligehold blive ændret fra fuldspalter til drænet bund. Stalden vil altså senest 2015 fremstå med min. 33 % drænet bund.
Klimastalde (stald 3 og 4)				
Smågrise	12.000 (7,5-25 kg) 1.846 stipladser 52,67 DE	0	-52,67	Fuldspaltegulv
Slagtesvin	0	2.600 (30-105 kg) 648 stipladser 78,19 DE	78,19	Stalden er med fuldspaltegulv. I forbindelse med udvidelsen renoveres stalden til slagtesvin. Staldtypen vil være min. 33 % drænet bund. Stalden er overordnet stadig i fornuftig stand, men når stalden på et tidspunkt skal renoveres vil der blive tænkt BAT-teknologi ind.
Slagtesvin Rundbuestald 1 (stald 1)				
Slagtesvin	1.902 (25-92 kg) 550 stipladser 47,21 DE	2.200 (30-105 kg) 550 stipladser 66,16 DE	18,95	Stalden er med 1/3 drænet gulv hvilket ikke er BAT for slagtesvinestalde, men dog er bedre end fuldspaltegulv, når man ser på ammoniakfordampning.
Slagtesvin Rundbuestald 2 (stald 2)				
Slagtesvin	1.902 (25-92 kg) 550 stipladser 47,21 DE	2.200 (30-105 kg) 550 stipladser 66,16 DE	18,95	Stalden er i drift med fuldspaltegulv. Denne staldtype vil fra 2015 ikke længere være tilladt til slagtesvin. Bundtypen vil i det løbende vedligehold blive ændret fra fuldspalter til drænet bund. Stalden vil altså senest 2015 fremstå med min. 33 % drænet bund.
Total	10.000 slagtesvin (25-92 kg) 12.000 smågrise (7,5-25 kg) 4.738 stipladser 300,88 DE	14.000 slagtesvin (30-105 kg) 3.540 stipladser 421,01 DE	120,13	

Produktionen foregår i lukkede stalde, -deraf begrænsede gener fra lys. Ejendommen har naturligvis belysning på befæstede arealer og pladser som primært anvendes i årets mørke måneder.

BAT-Teknologier - fravalg

Andre BAT-teknologier er fravalgt med følgende begrundelser:

Virkemiddel	Effekt	Begrundelse for fravalg incl. økonomi
Ændret sædskifte og øget andel af efterafgrøder	Al gylle afsættes på gylleaftaler.	
Staldsystem	Ejendommens stalde renoveres løbende til 1/3 drænet gulv og 2/3 spaltegulv. Denne gulvtype har en dokumenteret mindre ammoniak emission end flere alternative staldtyper. Senest med udgangen af år 2015 vil alle stalde fremstå med denne gulvtype.	I forhold til reference systemet (min. 25% fastgulv) vurderer ansøger, at den valgte gulvtype mere driftssikker, da der er mindre risiko for at grisene sviner i stierne i varme perioder med efterfølgende højere ammoniakfordampning til følge. Der er beregnet en merudledning af ammoniak fra de ansøgte stalde i forhold til etablering af referencestalden (25.49% fast gulv) på 466 kg N/år. Der er i projektet kompenseret for fravalget ved anvendelse af foderkorrektioner for N. Inddrages dette, er der en mindreudledning fra ejendommens stalde 215 kgN/år i forhold til etablering af referencestald i klimastalden.
Kemisk luftvasker	Kemisk luftvasker reducerer ammoniakfordampningen fra stalde. For at opnå den fulde udnyttelse	Luftvaskeren er valgt ud fra en samlet økonomisk betragtning. Investeringen udgør ca. 400.000 kr. Hertil

	af luftvaskerne skal der sendes betydelige mængder luft gennem. Det betyder for det konkrete projekt at minimums ventilationen samles fra sektionerne i den nye stald for at få den fulde udnyttelse af rensen.	kommer omkostningerne til den daglige drift. Ifølge BAT-blad Gr.nr.:106.04-56 er meromkostningen til drift og vedligehold ca 7 kr. /slagtesvin.
Gylleseparation	Anvendelse af separation udløses oftest af et ønske om at reducere harmoniareal eller ejerkrav til produktionen. Ejendommen råder over et fornuftigt udspretningsareal set i forhold til den ansøgte drift.	Udgiften til et separationsanlæg er på mindst 1.000.000 kr + driftsomkostninger synes irrelevant når ansøger (incl. gylleaftaler) råder over udspretningsareal til hele driften.
Gyllekøling	Køling af gyllen i kanalbunden giver en mindre fordampning af ammoniak fra stalden til det omgivende miljø. Den opsamlede varme fra kølingen kan kun i begrænset omfang anvendes i den øvrige produktion. Den overskydende varme skal efterfølgende "brændes" af i en energikrævende kaloriefærrer eller i et jordvarmesystem.	Investeringen til kølepumper og det vandbårne system vil ikke overstige en anslået investering på 350.000 kr og driftsomkostningerne udgøres primært af strøm til anlægget. Hertil kommer udgiften til den daglige drift af varmepumperne. Denne er afhængig af, hvor meget der køles på gyllen. Sammen med økonomien og den energikrævende proces ved at bortskaffe den opsamlede varme, gør at køling af gyllen er fravalgt.
Gylleforsuring	Forsuringsteknikken er meget effektiv til fjernelse af ammoniak. Anlæggets effekt er i det konkrete projekt vurderet at være væsentlig større end nødvendigt for at bringe ansøgningen i balance.	Investering anslås til 1.000.000 kroner hertil lægges udgifter til den daglige drift (el og svovlsyre). Den samlede udgift til drift og afskrivning anslås til ca. 200.000 kr / år. Investeringens størrelse holdt op imod andre tiltag gør at denne teknologi ikke synes at være relevant i nærværende projekt. Ifølge miljøstyrelsens BAT-blade er den samlede meromkostning pr. kg sparet N (ved 500 DE) 28 kr ved den valgte gulvtype.
Biologisk luftvasker	Biologisk luftvasker anvendes for at reducere lugt.	Anlægget har ikke problemer med at overholde de ved lov fastsatte genegrænser til nabo, samlet bebyggelse eller byzone.
Benzoesyre	Benzoesyre anvendes som teknologi i foderet til reduktion af ammoniak. Benzoesyre må anvendes alene til smågrise og slagtesvin.	Med forventet prissætning af Benzoesyre i 2009 vil omkostningen udgøre ca. 25 kr/slagtesvin. Med nutidens DB i slagtesvineproduktionen på 100 kr er tilsætning af Benzoesyre ikke økonomisk relevant.
Ændring af ventilationsafkast	Ændring af ventilationsafkast foretages primært for at ændre på lugtudbredelsen omkring anlægget.	Da anlægget ikke har problemer med at overholde de ved lov fastsatte genegrænser til nabo, samlet bebyggelse eller byzone er der ikke vurderet økonomi på denne teknologi.

Ventilation

Ventilationen i staldene fremgår af nedenstående skema:

Bygning nr., jf. bilag 1	Stald	Ventilationssystem	Antal afkast	Kapacitet m ³ /time
1	Slagtesvin – rundbue 1	Vægventil	4	55.000
2	Slagtesvin – rundbue 2	Vægventil	4	55.000
3	Klimastalde	Diffus	5	65.000
4	Klimastalde	Diffus	3	13.000
5	Nyere slagtesvinestald	Diffus	14	18.000
7	Udleveringsrum	Undertryk	4	

Alle ventilatorer er frekvensstyrede med Multistep af hensyn til energiforbruget.

Overbrusningsanlæg

Der er installeret overbrusning i staldene. Overbrusningen tids- og temperaturstyres automatisk via ventilationsstyringen for at mindske vandforbruget.

Udmugningssystem

Der anvendes vaccumudmugning i alle stalde. Vaccumudmugningen aktiveres efter behov med flere ugers mellemrum.

Beskrivelse af rengøring og desinfektion (se også afsnittet om Kemikalier i ansøgning)

Staldene højtryksrensnes uden tilsætning af sæbe, men desinficeres efterfølgende efter hver rengøring.

Management

Danish Crowns "Code of practice" er indført. Heri indgår afsnit om bortskaffelse af døde dyr, miljøbeskyttelse og etiske regler for svineproduktion.

På ansøgningstidspunktet er der ansat 1 fodermester. Ejer deltager også selv i det daglige arbejde i stalden og har i samarbejde med fodermesteren ansvaret for pasning af dyrene i staldene.

- Der føres regnskab med vand- og energiforbrug via den årlige opgørelse fra forsyningsværket.
- Antallet af dyr optælles en gang årligt ved kalenderårets slutning og indberettes til CHR-registret.
- Da jorden er lejet ud, er det Lejer, der udarbejder gødningsregnskab på bedriften (med hjælp fra Planteavl's kontoret), hvori der gøres rede for handels- og husdyrgødning.
- Planer for håndtering af uheld og ulykker er beskrevet i "Beredskabsplanen"
- Udstyr der anvendes på ejendommen i produktionen repareres og vedligeholdes efter behov.
- Området omkring ejendommen rengøres efter behov.
- Udbringning af gylle foregår i dagtimerne og ikke på søn- og helligedage

Egenkontrol

Mekanisk udstyr, så som ventilationsanlæg og foderanlæg, kontrolleres dagligt for funktionssvigt af medarbejderne i stalden. Der er serviceaftaler med leverandørerne på alle ventilationsanlæg og nødopluk, -således årlige tilsyn med anlæggene og styringer.

Branchekoden fra dansk landbrug omhandlende "god produktionspraksis i primærproduktionen" følges.

- Arbejdspladsvurdering (APV) bliver udført.
- Der udføres 10 årlige beholderkontroller.
- Der føres logbog over flydelag og samlebrønde ved dræn omkring gylletanke.

Ophør

Der er tale om en kontinuert drift i anlægget, -kun afbrudt af få dages vask og desinfektion fordelt jævnt gennem de enkelte sektioner over hele cyklus.

Disse perioder med vask og desinfektion giver ikke anledning til væsentlige afvigelser i driften som vil kunne registreres i lokalområdet.

Ved ophør af produktion på ejendommen afsættes alle dyr til slagteri, DAKA eller leve brug.

Stalde samt opbevaringsanlæg tømmes for husdyrgødning, der udspredes på udbringningsarealerne eller afsættes.

Olie- og kemikalie oplag destrueres eller afhændes til kommunens affaldsordning.

Fast affald afhentes til autoriseret destruktion eller afhændes via kommunens affaldsordning eller genbrugspladser. Medicinsk affald afleveres på nærmeste apotek til destruktion.

Fodersiloer tømmes og rengøres.

Staldene rengøres og desinficeres efter tømning for dyr

Redegørelse for mulige uheld

Udslip af store mængder flydende husdyrgødning.

Minimering af risiko for uheld

Al overpumpning af gylle sker på betonstøbt læsseplads. Pladsen er indrettet således at evt. overløb ledes via afløb retur til gyllebeholder. Alternativt anvendes selvfyldende vogn med returløb til tanken, -således minimeres risikoen for overløb og spild ved tankning.

Pumpning af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn skal foregå under overvågning. Alle gyllebeholdere kontrolleres og godkendes hvert 10. år af uvildig kontrollant. Omfangsdræn v. beholder ledes til brønd som løbende kontrolleres af ejer.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Ved uheld med et ikke uvæsentligt udslip af gylle, skal Herning Kommune straks kontaktes. Er der behov for øjeblikkelig indsats ringes 112.

I forbindelse med udvidelsen er der udarbejdet en Beredskabsplan som er indsendt til Herning kommune sammen med ansøgningen. Planen anvendes ved uheld eller forureninger som har en størrelse der kan få konsekvenser for det eksterne miljø.

Ressourceforbrug

Vand

Stald og stuehus forsynes med vand fra Arnborg Vandværk. Der forbruges cirka 7.000 m³ årligt til drikkevand og rengøring i svineproduktionen. Det årlige vandforbrug forventes at stige til cirka 8.000 m³ efter udvidelsen. (Normtal)

Hertil kommer husholdningens eget forbrug af vand på 170 m³.

Forbruget af vand til markvanding uændret.

BAT-redegørelse vandbesparende foranstaltninger

Overalt i staldene er der opsat vandbesparende drikkekopper, i stedet for de traditionelle drikkepipler.

Alle drikkepipler er placeret over foderkrybben således at vandspild opsamles i foderkrybben og vandspild undgås.

Energi

Elektricitet anvendes til lys, male- og blandeanlæg, ventilation, korntørring samt vandingsanlæg. Ejendommens årlige elforbrug til produktionen forventes at falde fra 220.000 kWh til cirka 168.000 kWh efter udvidelsen (normtal).

Der anvendes i driften cirka 3.000 liter fyringsolie til varmekanoner m.m.

Der er ingen maskiner på ejendommen, og derved intet brændstofforbrug til disse, da alt jorden er lejet ud.

BAT-redegørelse energibesparende foranstaltninger

Der anvendes frekvensregulerede ventilatorer i alle stalde. I forhold til traditionelle spjældregulerede ventilatorer bruger disse mindre energi. Forskellen er at frekvensregulerede ventilatorer nedjusterer kapaciteten ved at bruge mindre strøm, hvor de spjældregulerede bruger den samme mængde strøm, uanset ventilationsbehov, men regulerer på spjældets åbning.

Med MultiStep er det muligt at reducere energiforbruget – sammenlignet med et traditionelt undertrykssystem. MultiStep sikrer at den enkelte ventilator hele tiden arbejder ved konstant hastighed uden at overbelastes, dette har ikke alene effekt på energiforbruget men også gavnlig indflydelse på støjgenerne fra ventilationen. Der er ingen mekaniske forbindelser til udsugningsenhederne, hvilket sikrer, at systemet ikke løbende skal justeres og er mere rengøringsvenligt.

Ved at anvende MultiStep, hvor den ene ventilator i stalden er frekvensreguleret, er det muligt at reducere energiforbruget – sammenlignet med et traditionelt undertrykssystem. MultiStep sikrer at den enkelte ventilator hele tiden arbejder ved konstant hastighed uden at overbelastes, dette har ikke alene effekt på energiforbruget men også gavnlig indflydelse på støjgenerne fra ventilationen. Den frekvensstyrede ventilator ventilerer i intervallet fra 1-100 %, hvor de øvrige ventilatorer enten ventilerer 0 % eller 100 %.

Der er ingen mekaniske forbindelser til udsugningsenhederne, hvilket sikrer, at systemet ikke løbende skal justeres og er mere rengøringsvenligt.

For at opnå energibesparelse vil korn og foderstoffer fremover blive "løftet" op i siloerne med elevatorer i stedet for at blive blæst ind.

Alle snegle til intern transport og elevatorer monteres med sensor og automatisk stop, således ingen transportører kører tomme.

Ingen transportører kan startes før der er registreret råvarer i graven.

Transport

Beskrivelse af transport

Transporter til og fra ejendommen vil primært foregå i dagtimer, mens ventilationsstøj må forventes hele døgnet.

Transporter forekommer i forbindelse med levering og afhentning af dyr, levering af råvarer til foderfremstilling, gylle/gødning, eget korn, kemikalier o.lign.

Lastbiltrafikken til ejendommen foregår ad Mindelundvej. Kørsel med gylle til udbringningsarealerne omkring ejendommen foregår ad Mindelund og Skovbjergvej, der er offentlig vej.

Transporten af gylle finder sted i forbindelse med udbringningen på markerne i begyndelsen af april, og varer ca. en måned.

Transport af gylle til eksterne lagertanke foretages udenfor sæsonen og flyttes med traktor og vogn.

Af samtlige transporters til og fra ejendommen er transporten af husdyrgødning den transportform, der udgør den største stigning i antallet af kørsler på offentlig vej.

Transporter før og efter udvidelsen:

Antal	Mængde pr. år		Kapacitet pr. læs	Antal transporters pr. år	
	Før udvidelse	Efter udvidelse		Før udvidelse	Efter udvidelse
30 kgs grise til			Traktor og vogn	75	104
Slagtesvin (væk)	200	270	Lastbil	52	52
Døde dyr			Lastbil	104	104
Færdigfoder	2.400.000 kg	0 kg	10 t (Traktor)	90	0
Korn	0 kg	1.886.666 kg	12 t (Lastbil)	0	80
Tilskudsfoder	0 kg	933.333 kg	10 - 14t (Lastbil)	0	30
Gylle	6400 m ³	7300 m ³	20 tons (traktor)	320	365
Transporter i alt				641	715

Kort over forventede transportveje for ejendommen fremgår af bilag 4

Støj

Beskrivelse af støjkloder

Støj kan forekomme fra korntørring, ventilationsanlæg, af- og pålæsning af grise, forarbejdning og indtransport af foder, kørsel med landbrugsmaskiner og øvrig transport til og fra ejendommen.

Se kort bilag 1. Kort over potentielle støjkloder fremgår af bilag 3.

Driftsperiode for støjkloder

Ved så- og høsttid vil aktivitetsniveauet mht. transporters og forekomsten af støv og støj følgelig være højere end den øvrige del af året. Til daglig vil der være begrænset støj fra ventilationsanlæg, foderanlæg, motoriserede køretøjer og transporters.

Tiltag mod støjkloder

Der er multistepstyring af ventilationen (kun de ventilatorer der er nødvendige til opretholdelse af god luft i staldene kører) og frekvensstyring i nye stalde (frekvens styret i modsætning til spændingsstyret).

Skadedyr

Generel bekæmpelse af skadedyr

Der er udlagt rottegift i kasser omkring alle ejendommens bygninger.

Fluegener

Fluer på ejendommen bekæmpes primært ved at holde en god hygiejne i staldene.

Produktionen kører i holddrift hvor der er god tid til vask, desinficering og udtørring inden indsættelse af nye dyr.

Rottebekæmpelse

Der er udlagt rottegift i kasser omkring alle ejendommens bygninger, der er lavet aftale med Dansk Skadedyrsservice herom.

Affald

Fast affald

Affald fra produktionen omfatter animalsk affald, herunder døde dyr, emballage og akkumulatorer. Detaljeret affaldsbeskrivelse fremgår af nedenstående tabel:

Tablet for fast affald

Affalds type	Mængde Før/efter	Opbevaring	Bortskaffelses metode
Forbrændingseget	1200 kg/1800 kg	Container	Brians renovation
Ikke forbrændingseget	1200 kg/1500 kg	Container	Brians renovation
Papir/pap	100 kg/120 kg	Container	Brians renovation
Glas	Ingen	Ingen	Brians renovation
Plast	100 kg/120 kg	Container	Brians renovation
Heraf PVC	50 kg/50 kg	Container	Brians renovation

Farligt affald samt olie og kemikalier

Olie- og kemikalieaffald

Olie- og kemikalieaffald opbevares i tromler / anden egnet beholder på fast og tæt underlag. Klinisk risikoaffald som kanyler, hætteglas etc. opbevares i en spand, og afleveres til kommunens affaldsordning.

Olie og kemikalieaffald bortskaffes i overensstemmelse med Herning Kommunes affaldsregulativ.

Tabel for olie- og kemikalier

Affalds type	Mængde Førefter	Opbevaring	Bortskaffelses metode
Spildolie	Ingen	Ingen	Jorden er lejet ud
Kanyler	15 kg/17 kg	Plastiktønde i besætningsområdet	Ejer afleverer selv på genbrugsplads.
Kemikalier	Ingen	Ingen	Jorden er lejet ud
Medicin	400 kg/500 kg	Plastiktønde i besætningsområdet	Ejer afleverer selv på genbrugsplads.

Medicinen opbevares i skab i besætningsområdet.

Der er ingen tanke til dieselolie på ejendommen.

Fyringsolie:

- 1.800 l Overjordisk tank placeret i bygning 3, jf. bilag 1
- 5.900 l i Nedgravet tank foran bygning 4, jf. bilag 1.

Placeringen af tankene er ligeledes angivet i den udarbejdede breredsplan, jf. bilag 13.

Pesticider og sprøjteudstyr

Der er ingen kemikalier på ejendommen, da alt jorden lejes ud.

Døde dyr

Animalsk affald opbevares under kadaverkappe (på hævet underlag) så der ikke opstår uhygiejniske forhold, indtil afhentning af DAKA. Der afhentes døde dyr fra ejendommen som gennemsnit hver 2. dag.

Der går maksimalt 48 timer, fra dyrene er tilmeldt DAKA til de er afhentet. Opbevaringssted fremgår af bilag 3

Spildevand

Spildevandsmængde

Der er ikke processpildevand fra svineproduktionen (Normtal):

Anslået mængde vaskevand fra produktionen : 450 m³

Anslået drikkevandsspild : 1.500 m³

Der forefindes ikke sanitære tilslutninger i forbindelse med produktionsanlægget.

Spildevand tilledt gyllebeholder

Vaske- og rengøringsvand fra produktionen samt drikkevandsspild ledes til gyllebeholder, anslået mængde 2.000 m³. (Normtal)

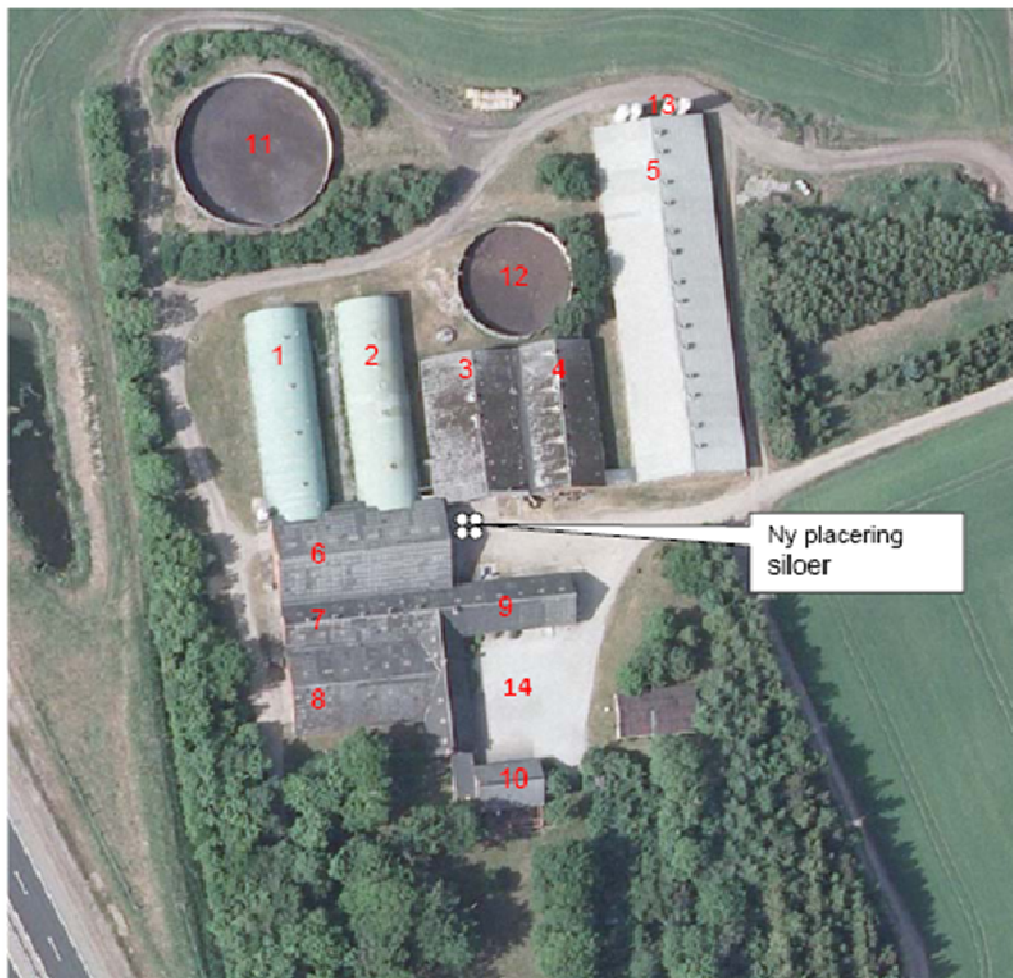
Der foregår ikke markdrift fra ejendommen, hvilket betyder, at der ikke sker vask af maskiner på ejendommen.

Spildevand afledning

Spildevand fra husholdningen og sanitære tilslutninger føres til godkendt sivebrønd.

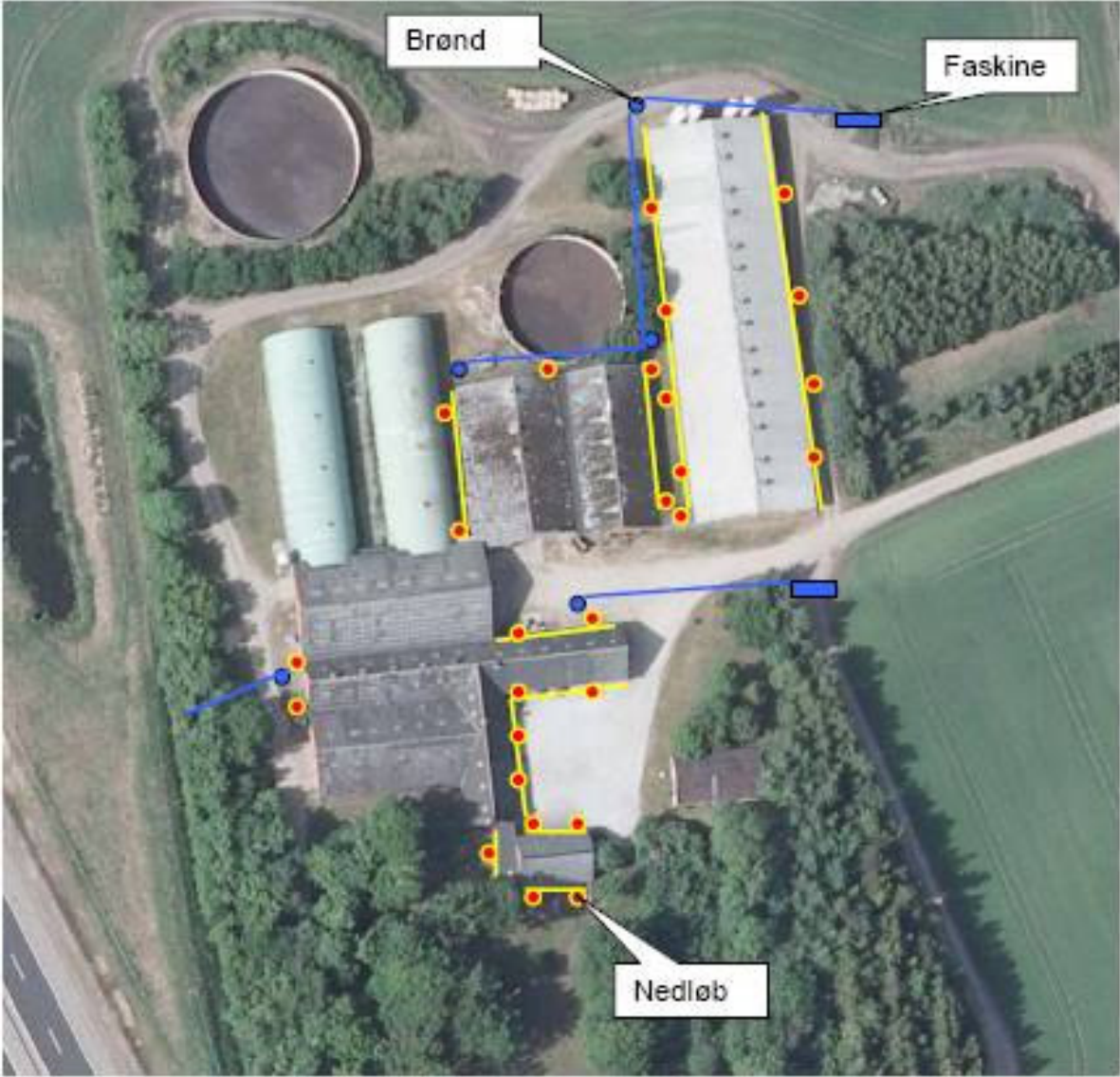
Se afløbsplan for overfladevand og tagvand fremgår af bilag 2.

Der tilledes udelukkende overfladevand til faskinerne. Overfladevandet indeholder ingen næringsstoffer eller kemikalier. Al spildevand fra produktionen tilledes gylletanken.

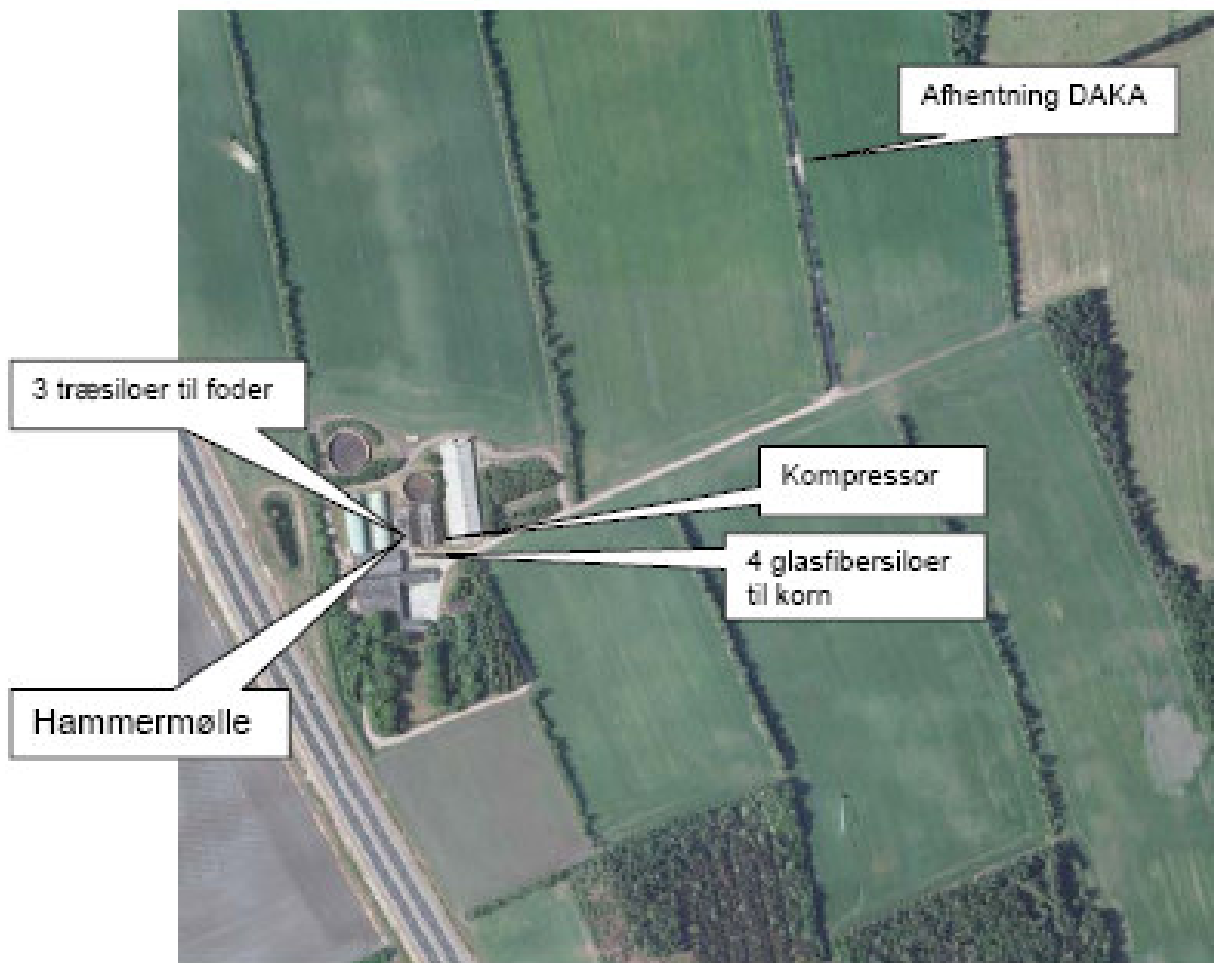
Nr.	Type Anvendelse nudrift/ansøgt	Hældning	Bygningshøjde (m) til tagryg	Bygningsmaterialer og farve på facade/tag
1	Slagtesvin – rundbue 1 Slagtesvin	Rundbue	5,2	Grøn plast
2	Slagtesvin – rundbue 2 Slagtesvin	Rundbue	5,2	Grøn plast
3	Klimastalde Smågrise/Slagtesvin	15	6,3	Rød mursten/mørkegråt eternit
4	Klimastalde Smågrise/Slagtesvin	30	6,3	Rød mursten/mørkegråt eternit
5	Nyere slagtesvinestald Polte/slagtesvin	15	6,1	Rød mursten/lysegråt eternit
6	Lade	20	7,4	Rød mursten/mørkegråt eternit
7	Udleveringsrum	45	6,6	Rød mursten/mørkegråt eternit
8	Maskinhus	20	6,4	Rød mursten/mørkegråt eternit
9	Lade	45	6,6	Rød mursten/mørkegråt eternit
10	Stuehus	45	6,9	Rød mursten/mørkegråt eternit
11	Gyllebeholder 3000 m3			Grå beton
12	Gyllebeholder 1600 m3			Grå beton
13	Siloer		8,5	

Bilag 2: Afløbsplan for overfladevand

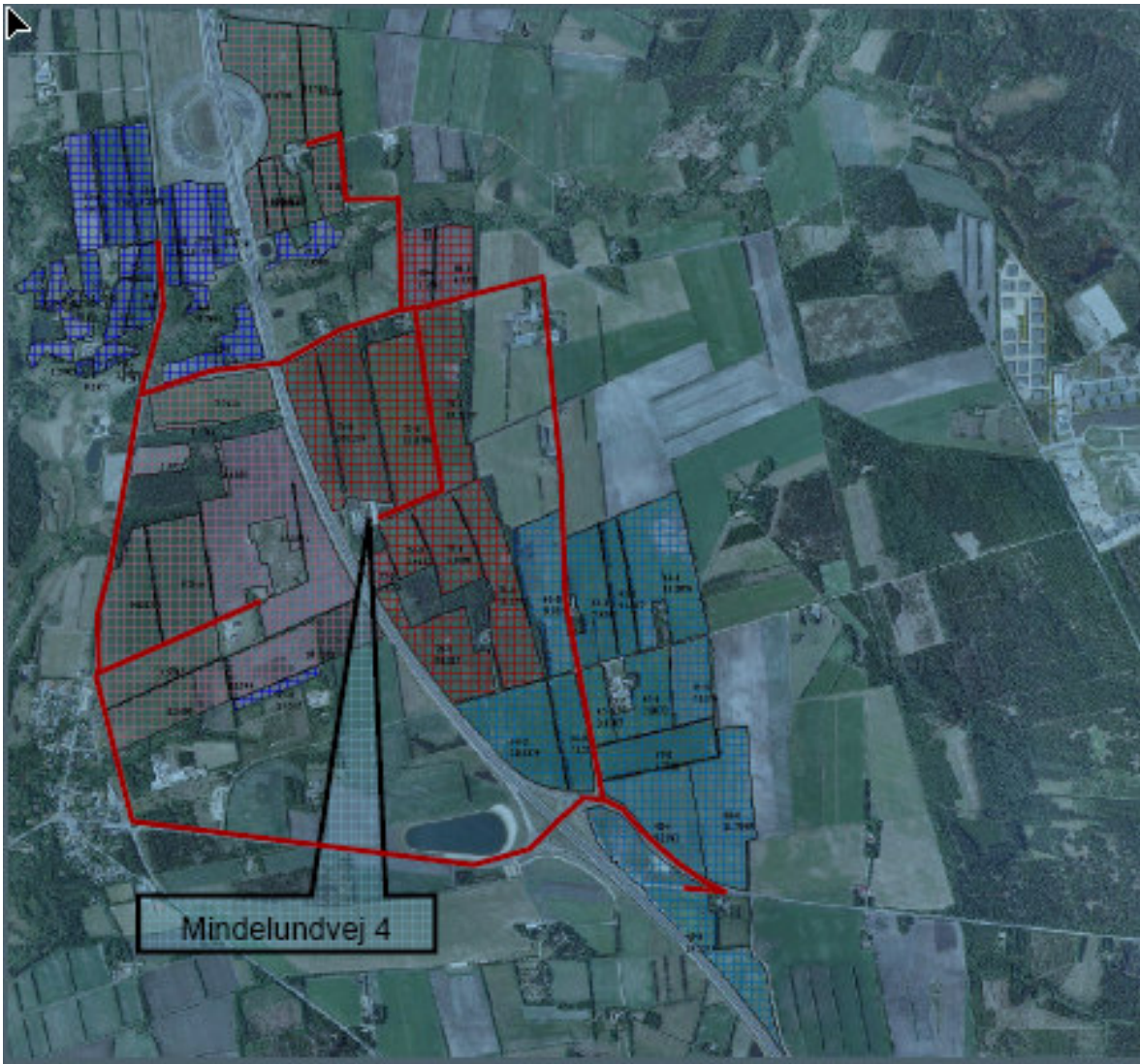

Bilag 3: placering af støjkilder og oplag på ejendommen

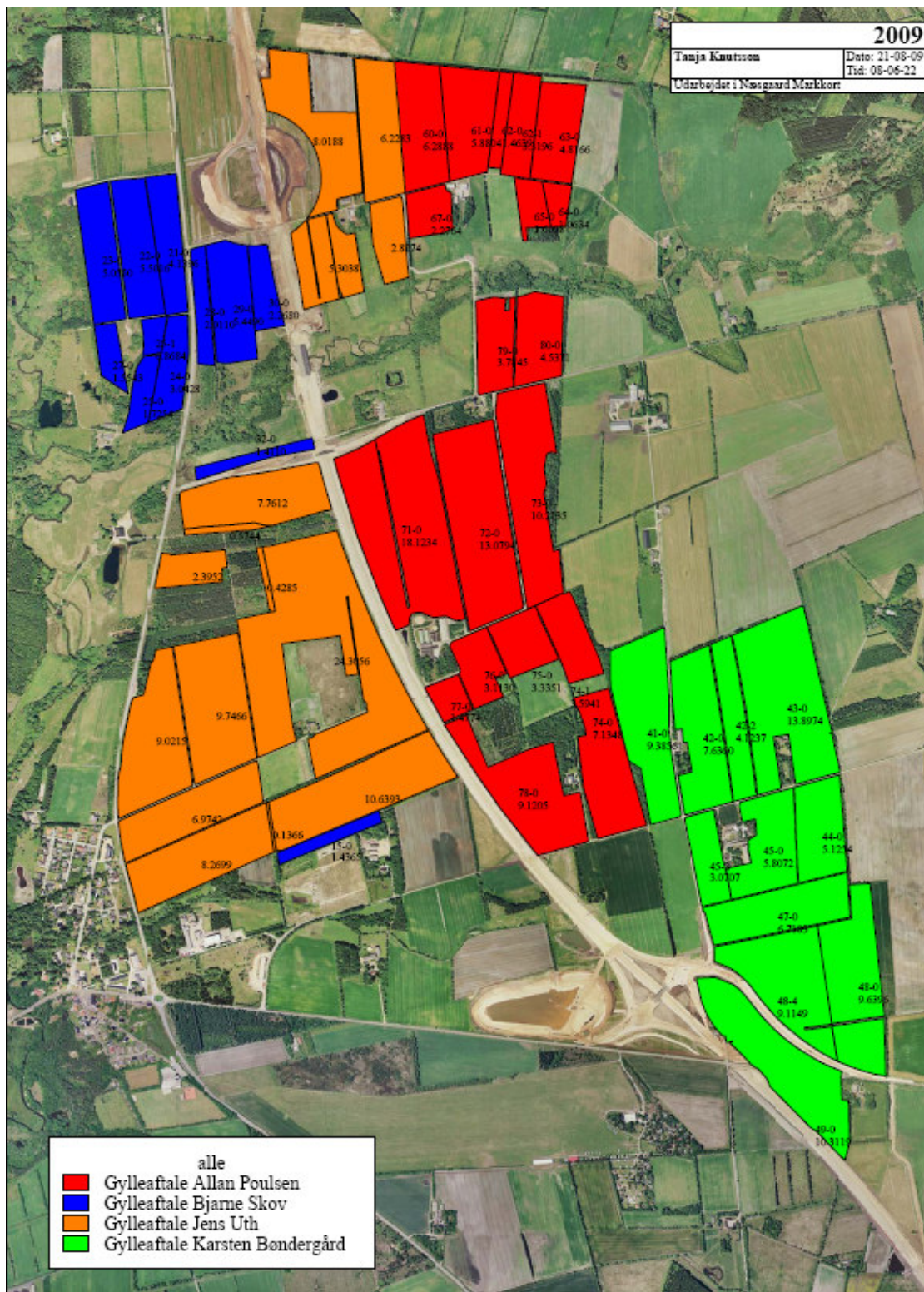
Støjkilder og oplag:

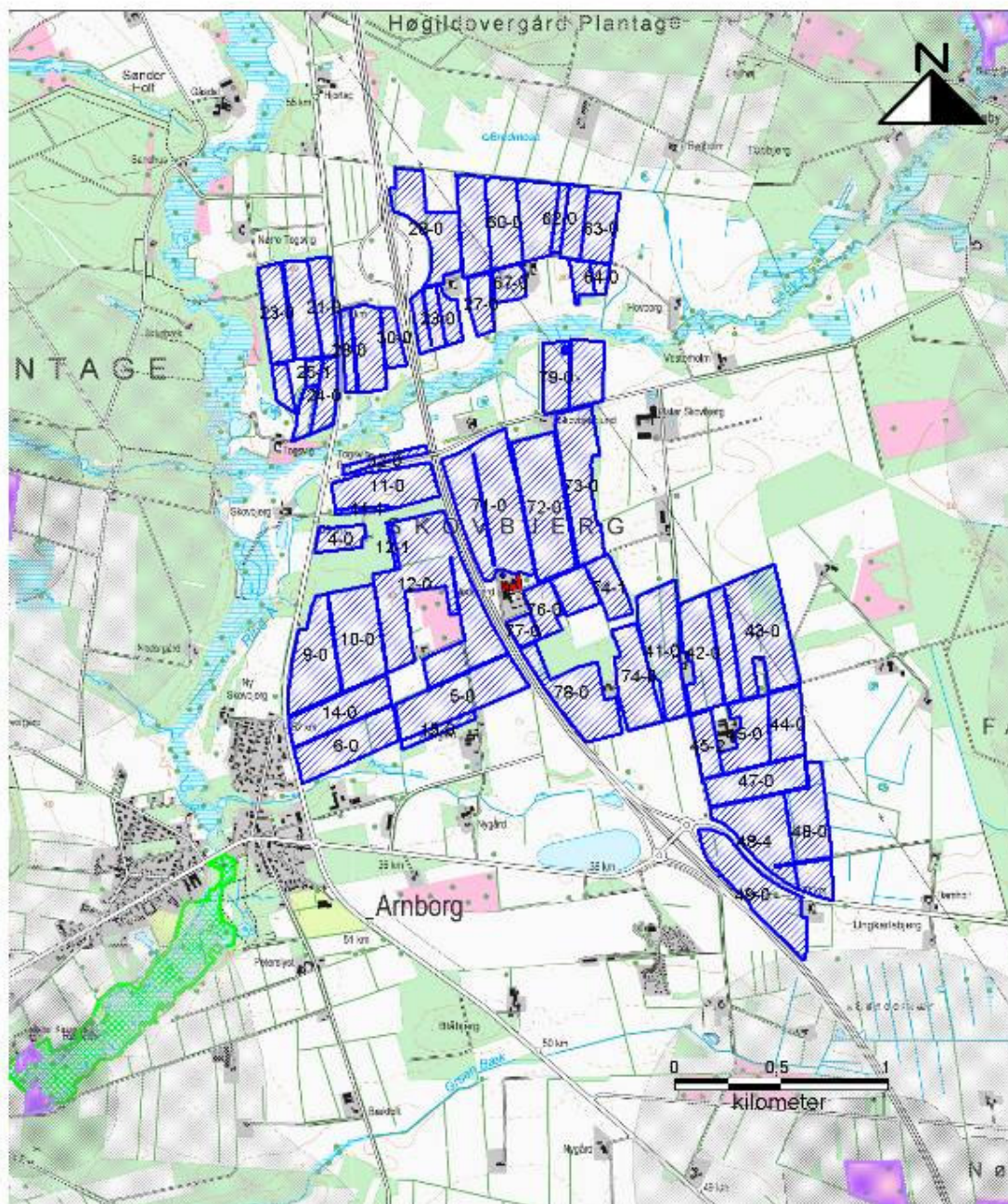
Bilag 4: Forventede transportveje til aftalearealer

Bilag 5: Oversigt over udbringningsarealer med angivelse af aftaler

Bilag 6: Arealer ift § 7, natura 2000 områder

Signaturforklaring

 Aftaleareal

 EF-Habitatområde

 EF-fuglebeskyttelsesområde

 Reinsområde

Beskyttet Natur § 7

 Beskyttet hedeløber

 Beskyttet højmoser

 Beskyttet løbesele

 Bufferzone I

 Bufferzone II

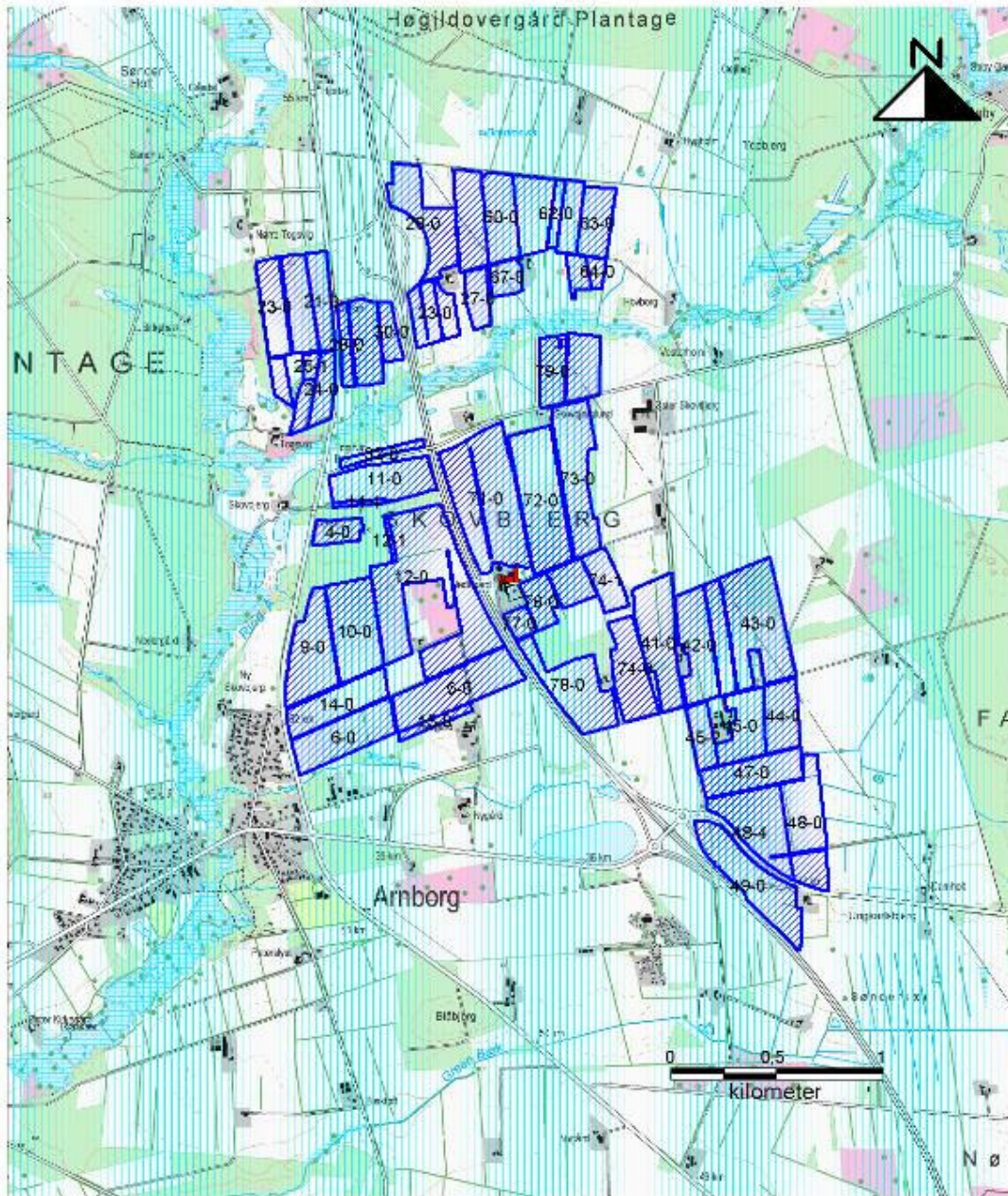

Hemming Kommune
Mindelundvej 4

Sølvsøvej 4
9000 Aalborg

Telefon: 99 30 12 00

Bilag 7: Nitratfølsomme indvindingsområder og drikkevandsområder

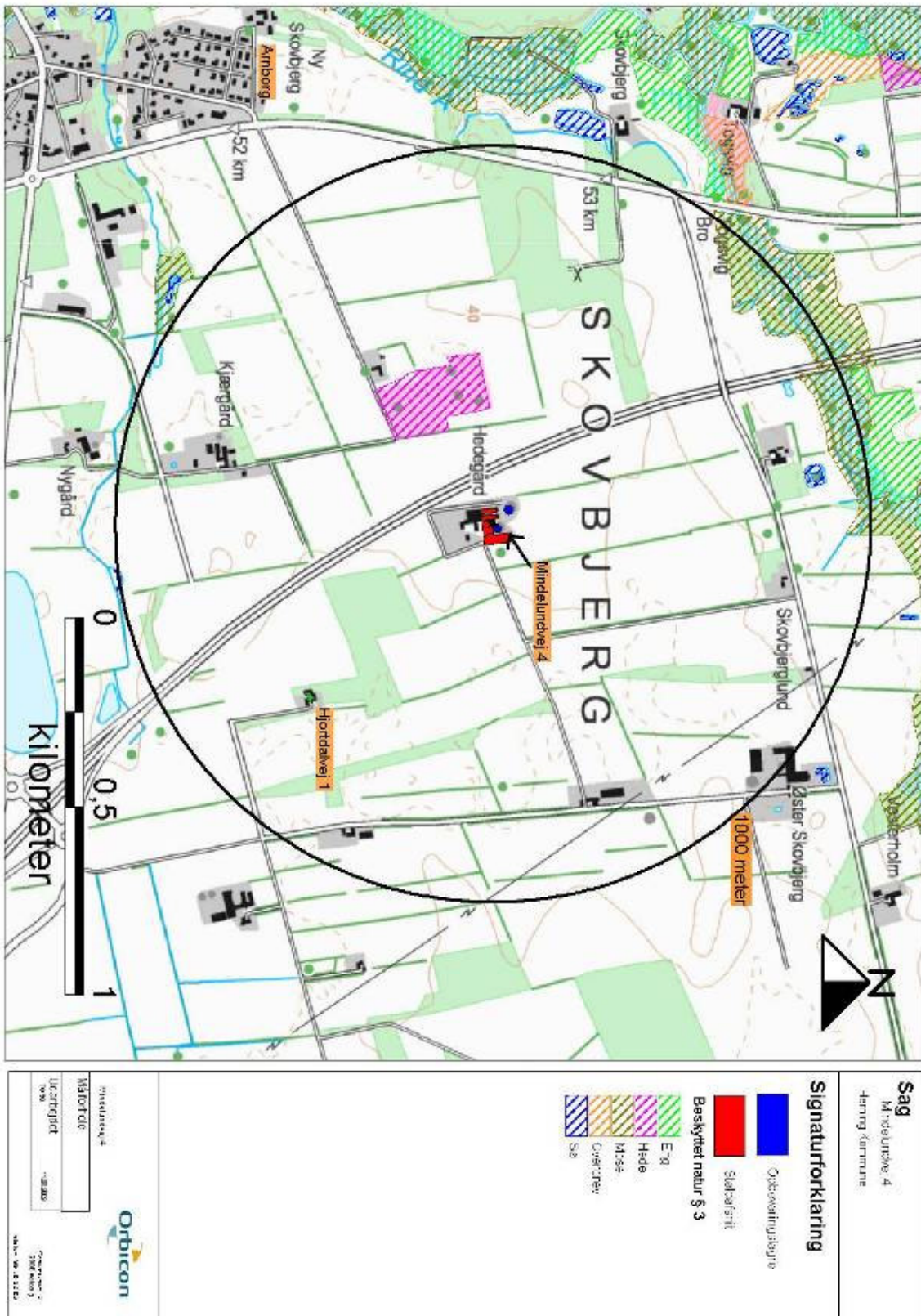
Signaturforklaring

Alltærsåer	Brønde	Nitratfølsomme indvindingsområder
Afsindelige	Bagård	Nitratfølsomme indvindingsområder i OSD
Dagsrensede	Hæring	NF indvindingsområder
Sørløse	Lind	

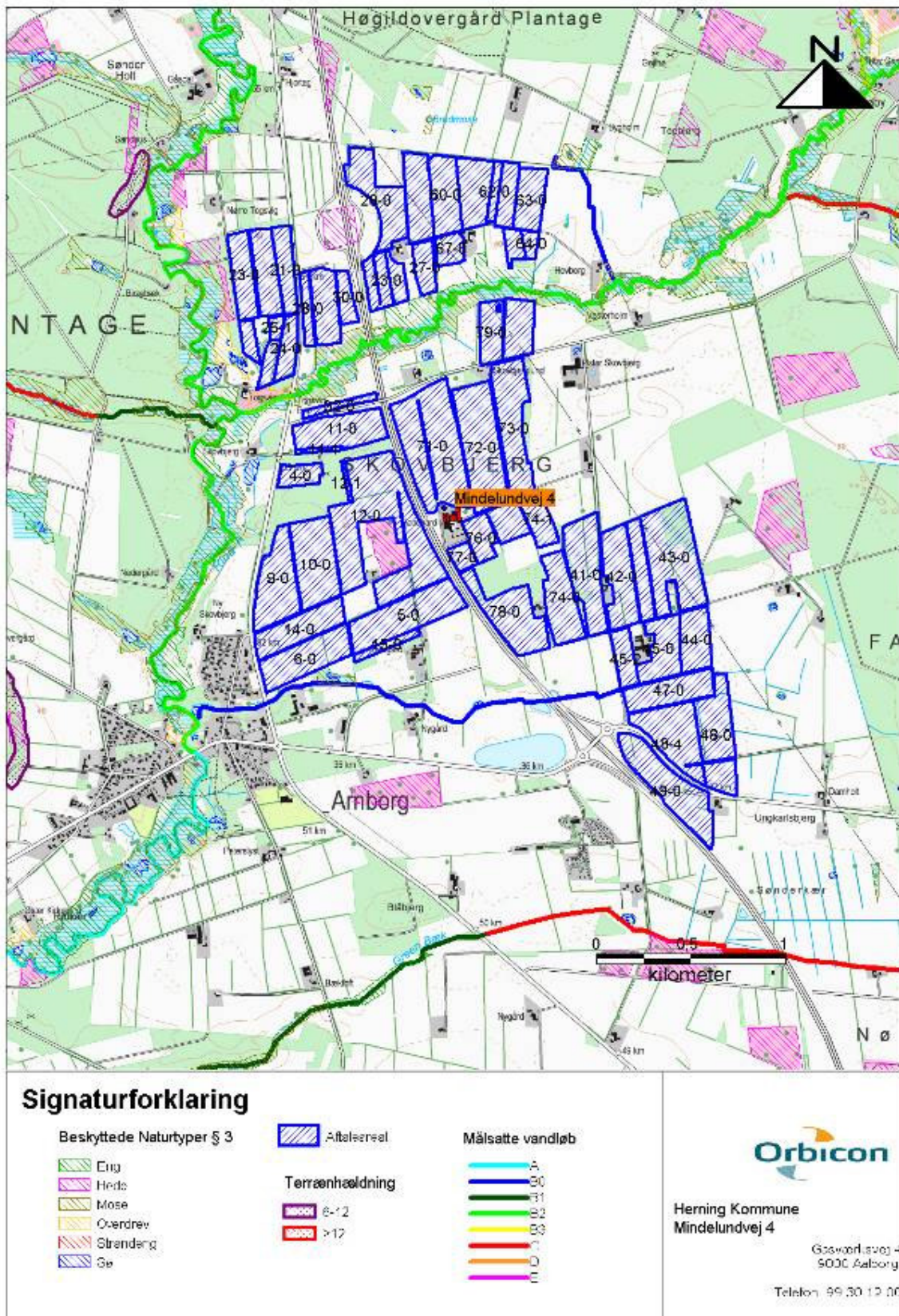

Hemming Kommune
 Mindelundvej 4
 Gisselvarksvej 4
 9000 Aalborg
 Telefon: 99 30 12 00

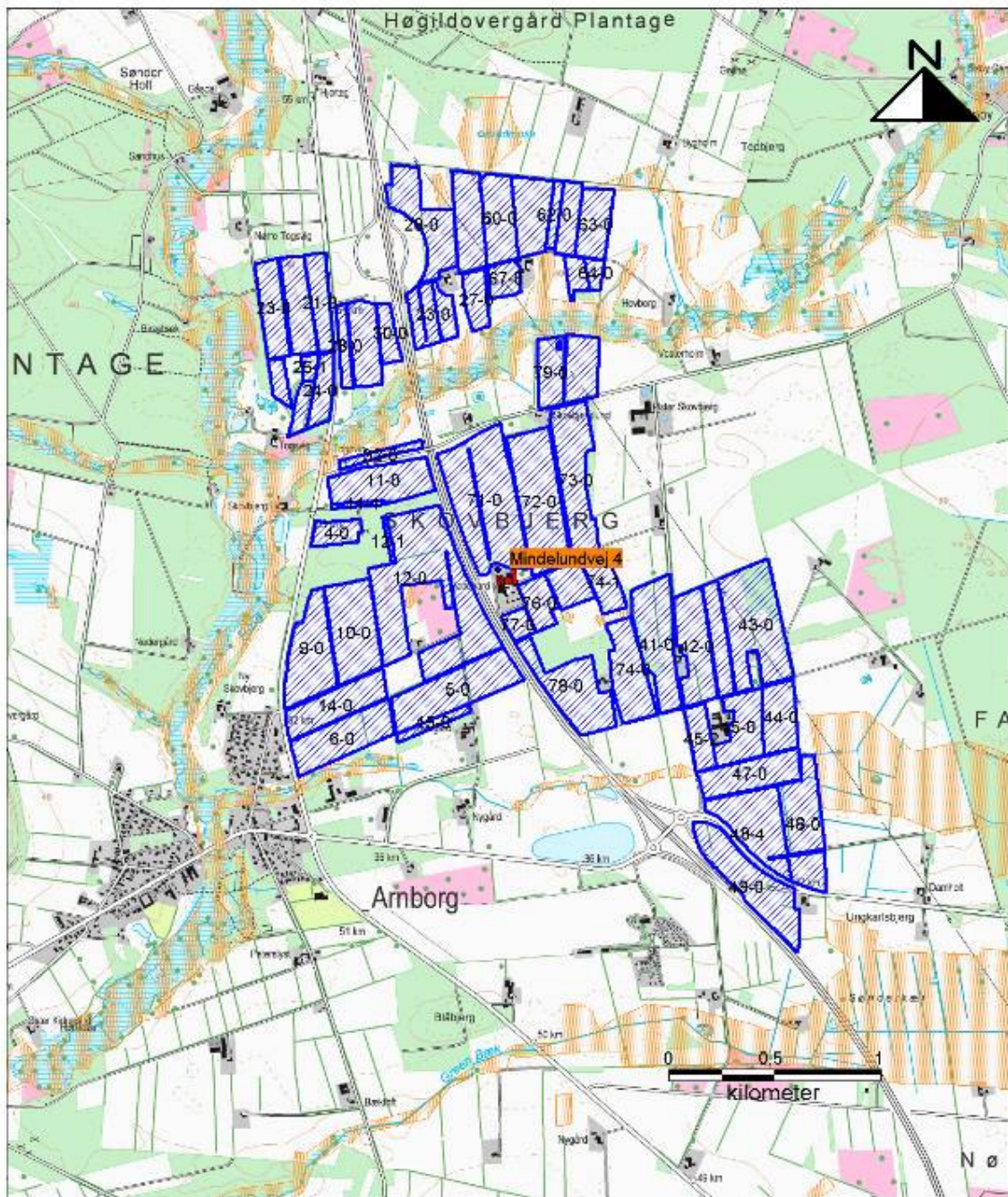
Bilag 8: § 3 natur ved ejendommen og naboer

Bilag 9: § 3 ved arealer, vandløb og terrænhældning

Bilag 10: arealer og N og P klasser

Signaturforklaring

A-tælearea

Ikke omfattet af okkerklasse 1

Fosforsærbarehedsklasse II

Omfattet af okkerklasse

Fosforsærbarehedsklasse I / II

Nitratklasser

Nitratklasse

Nitratklasse I

Nitratklasse II

alle andre

Herning Kommune
Mindelundvej 4

Goswoldvej 4
5000 Ålborg

Telefon: 99 30 12 00

Bilag 11: Forudsætninger for type 2 korrektion

Følgende formler skal anvendes ved beregning af den aktuelle type 2 korrektion på ejendommen, Plantedirektoratet 2005/2006 for kvælstof:

Formler for kvælstof

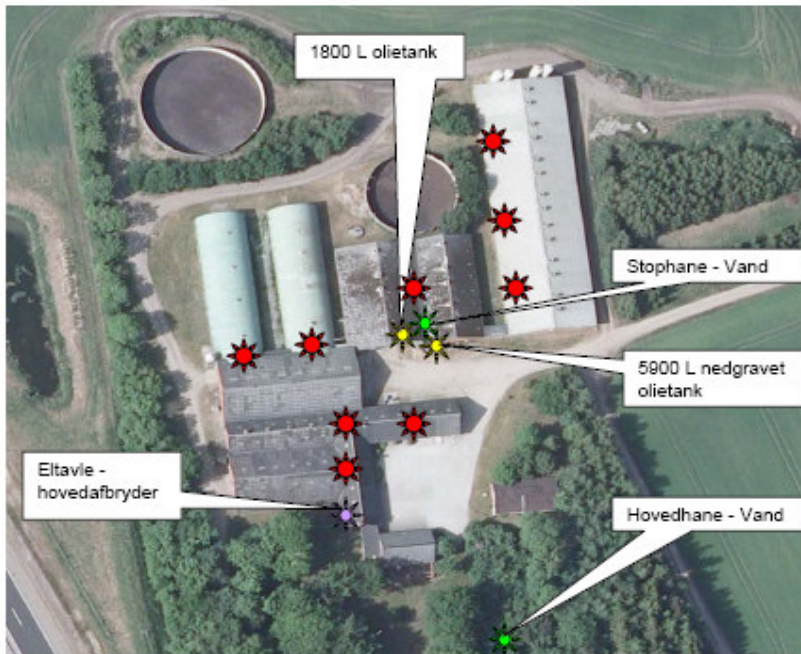
Type 2 korrektion for slagtesvin 30-105 kg = $((\text{FEsv pr. produceret svin} \times \text{g råprotein pr. FEsv} / 6250) - ((\text{udgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,028 \text{ kg N pr. kg tilvækst})) / 3,19$

Type 2 korrektionsfaktor = 0,99

I ansøgningen er dette opnået på følgende måde.

- FEsv per slagtesvin = 215,25 FE per gris, beregnet som 2,87 FE/kg tilvækst x 75 kg tilvækst
- 152,7 gram råprotein per FE (normtal er 157,6 gram råprotein per FE)
- udgangsvægt 105 kg = slagtevægt x 1,31
- indgangsvægt på 30 kg

Bilag 12: Placering af olietanke mv. fra beredskabsplan

	Brandslukkere
	Olietank
	Hovedhane
	Eltavle